

Päiväys
29.12.2022

1 (2)

Diaarinumerot

20010/03.04.04.04.19/2021
20017/03.04.04.04.19/2021
20021/03.04.04.04.19/2021
20022/03.04.04.04.19/2021
20036/03.04.04.04.19/2021
20043/03.04.04.04.19/2021
20047/03.04.04.04.19/2021
20063/03.04.04.04.19/2021
20087/03.04.04.04.19/2021

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

29.12.2022

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **05.01.2023**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 29.12.2022 nro 1512/2022, valitus ympäristölupa-asiassa, lentopaikka, helikopterikenttä, kallion louhinta sekä betonijätteen ja louheen murskaus sekä pilaantumattoman ylijäämämaa-aineksen ja betonijätteen hyödyntäminen maanrakentamisessa, Mäntsälä.

Luvan hakija

Aero Invest Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **29.12.2022 – 06.02.2023**
Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **06.02.2023**.

29.12.2022

Dnro:t

20010/03.04.04.04.19/2021
20017/03.04.04.04.19/2021
20021/03.04.04.04.19/2021
20022/03.04.04.04.19/2021
20036/03.04.04.04.19/2021
20043/03.04.04.04.19/2021
20047/03.04.04.04.19/2021
20063/03.04.04.04.19/2021
20087/03.04.04.04.19/2021

Asia

Valitukset ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakijat

- 1) [redacted] ja [redacted]
- 2) [redacted], [redacted] ja [redacted] [redacted]
[redacted] sekä [redacted], [redacted], [redacted]
[redacted]
- 3) [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]
[redacted], [redacted], [redacted], T [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]
[redacted], [redacted], [redacted]
- 4) [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]
[redacted]
- 5) [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]
[redacted], [redacted]
- 6) [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]
[redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]
[redacted], [redacted]
- 7) [redacted], [redacted], [redacted], P [redacted], [redacted], [redacted]
[redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]
[redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]
- 8) [redacted]
- 9) Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry ja Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistys ry

Luvan hakija

Aero Invest Oy

Päätös, josta valitetaan

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 9.12.2020 nro 431/2020

Aluehallintovirasto on 9.12.2020 antamallaan päätöksellä nro 431/2020 myöntänyt Aero Invest Oy:lle (jatkossa myös yhtiö) ympäristöluvan lentopaikalle, kallion louhinnalle, kivaineksen ja betonin murskaukselle, jätteen maarakentamishyödyntämiselle ja jätevesien johtamiselle ojaan. Päätöksen kertoelman mukaan toiminnan sijaintipaikkana on Mäntsälän Hirvihaarassa sijaitsevat kiinteistöt 505-403-7-54 ja 505-403-7-39 Hyvinkäätien (valtatie 25) varrella.

Aluehallintovirasto on hylännyt yhtiön hakemuksen toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

Päätöksen mukaan toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla päätöksessä annettujen lupamääräysten mukaisesti.

Lupamääräykset:

Toiminta

Vastuuhenkilö ja tiedottaminen

1. Toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö, joka vastaa jätteenkäsittelytoiminnan asianmukaisesta hoidosta, käytöstä, käytöstä poistamisesta ja niihin liittyvästä toiminnan seurannasta ja valvonnasta, sekä louhinta-, murskaus- ja jätteen maarakentamistoiminnoista sekä lentopaikasta. Henkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava kirjallisesti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille viimeistään yhtä kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Jos vastaavan hoitajan nimi ja/tai yhteystiedot muuttuvat, on tiedot ilmoitettava viipymättä edellä mainituille viranomaisille.

Kallion louhinta-, murskaus-, jätteen maarakentamishyödyntämis- ja lentopaikkapaikkatoiminnan sekä luvan mukaiseen toimintaan liittyvästä muusta rakentamistoiminnasta aloittamisesta on tiedotettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen toimintojen aloittamista. Aloittamisilmoitukseen on liitettävä alueen louhinta-, murskaus- ja jätteen maarakentamishyödyntämistoiminnan sekä muut maarakentamista koskevat suunnitelmat.

2. Kallion porausta saa tehdä ma-la klo 7–18 ja kallion räjäytystä ma-la klo 8–18. Louhintatoimintaa ei saa harjoittaa lintujen pesimäkautena. Murskaustoimintaa saa harjoittaa ma-la klo 7–18. Lentotoimintaa saa harjoittaa kaikkina viikonpäivinä klo 7–22.

Rakenteet

3. Betonijätteen hyödyntämisalueen pohjamaan on oltava tiiveydeltään sellaista, että hyödynnettävän betonijätteen suotovesi ei kulkeudu kallio- tai maaperän pohjaveteen ja että suotovesi saadaan keräytyksi hallitusti. Pohjamaa on rakennettava ja varustettava tarkoitukseen soveltuvalla vesien keräämisjohtamisjärjestelmällä. Alueen itäosassa on tehtävä hakemuksessa esitetysti massanvaihto kovaan pohjaan saakka tai muutoin varmistettava maaperän riittävä vakavuus ennen kentän pohjarakenteen rakentamista. Lentopaikan maarakentamisessa maakaasulinjan läheisyydessä on otettava huomioon Gasgrid Finland Oy:n ohjeet ja tarvittavat luvat. Tasausaltaan ja maakaasulinjan välisellä alueella on varmistettava maaperän riittävä vakavuus hakemuksessa esitetyllä tukirakenteella tai muulla maaperän riittävän vakavuuden varmistavalla rakenteella. Rakennesuunnitelma on toimitettava

Gasgrid Finland Oy:lle ja valvontaviranomaiselle viimeistään kolmea kuukautta ennen lentopaikan rakentamisen aloittamista.

4. Alueen rakentaminen on toteutettava siten, että kirjoverkkoperhosen elinympäristö säilyy alueella. Natura-alueeseen rajoittuvalla lentopaikka-alueelle on pysytettävä riittävän leveä suojavyöhyke. Vyöhyke on metsitettävä. Kirjoverkkoverkkoperhosen elinympäristön säilyttämisestä ja Natura-alueen viereisen alueen metsityksestä on laadittava asiantuntijaselvitykseen perustuva suunnitelma. Suunnitelma on toimitettava ympäristöluvan valvontaviranomaisille viimeistään kolmea kuukautta ennen lentopaikan rakentamisen aloittamista.

Lentopaikka

5. Lentopaikkaa saa käyttää ”Mäntsälä – AERO. Äänitasomallinnus. Windcraft Oy. 15.5.2017.” -raportissa ja ”Mäntsälä – AERO. Äänitasomallinnus. Windcraft Oy. 18.9.2018.” -raportissa tarkasteltujen ja äänitasoltaan hiljaisempien ilma-alusten lentokone- ja helikopterilentotoimintaan.

6. Lento-operaatioita (nousu ja lasku) saa olla enintään 12 000 (6 000 lentoa) vuodessa ja enintään 300 (150 lentoa) päivässä. Helikopterioperaatioita (nousu ja lasku) saa olla enintään 2 100 (1 050 lentoa) vuodessa ja enintään 60 (30 lentoa) päivässä.

7. Lentoreittien on suuntauduttava kentälle ja kentältä hakemuksessa esitetysti etelään tai pohjoiseen. Lentoreittien on oltava hakemuksessa esitetyt ja tämän päätökseen kertoelmaan kirjatut. Lentotoiminnassa on otettava huomioon hakemukseen kirjattu ohjeellinen itäinen ja läntinen lentorajoitusalue.

8. Lentopaikkatoiminnalle asetetut rajoitukset eivät koske lentoturvallisuuden ja viranomaistoiminnan kannalta välttämättömiä lentoja. Ilmailulaissa säädetyn toimivaltaisen viranomaisen tälle lentopaikalle ja lentotoiminnalle antamat päätökset on toimitettava tiedoksi ympäristöluvan valvontaviranomaisille.

Louhinta

9. Kallioulouhinnan saa toteuttaa hakemuksessa esitetysti. Louhinnan suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon maakaasulinjan läheisyys ja sen riittävä värinähallinta.

Hakemukseen liitetyn ”Mittausuunnitelma. Suomen louhintakonsultit Oy. 25.6.2020” lisäksi maakaasulinjan läheisyydessä tehtävässä louhinnassa ja värinähallinnassa on noudatettava Gasgrid Finland Oy:n antamia lupia ja ohjeita. Louhinta- ja värinähallinta-asiakirjat liitettävä määräyksen 3 rakennussuunnitelmaan.

Murskaustoiminta

10. Alueella saa murskata betonia lentopaikan maarakentamisessa tarvittava määrä sekä alueelta louhittua kalliota hakemuksessa esitetty määrä.

Betonin ja kivenmurskaamon saa sijoittaa hakemuksessa esitetyille alueille. Murskausalue saa olla maapohjainen. Alueen maapohja on tiivistettävä tai muutoin rakennettava siten, että betoni- ja tiilijäte ei sekoitu pohjamaahan. Alueille on oltava järjestetty hulevesien hallittu kerääminen ja johtaminen.

Murskattavasta betonista ja tiilistä on oltava erotettu eristeet ja muut irtonaiset jätemateriaalit. Murskattavasta betonista erottuvat raudoitteet ja muut jättejakeet on kerättävä siirtolavalle, konttiin tai muuhun tarkoitukseen soveltuvaan varastotilaan. Kevyiden jättejakeiden varastoväline on peitettävä.

Jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa

11. Maarakentamisessa saa hyödyntää betonimursketta (10 13 14, 17 01 01, 17 01 07 ja 19 12 12) ja tiilimursketta (10 12 08, 17 01 02). Lisäksi maarakentamisessa saa hyödyntää pilaantumaton ylijämmämaa-ainesta.

Betoni- ja tiilimurskeen haitallisten aineiden liukoisuus ($L/S=10$ l/kg) ja kokonaispitoisuus (mg/kg) saa olla peitettyssä ja päällystetyssä rakenteessa hakemuksessa esitetysti enintään eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetun valtioneuvoston asetuksen (843/2017) liitteessä 2 säädetty.

Hyödynnettävän betoni- ja tiilimurskeen on täytettävä myös hyödyntämispaikan rakennekohtaiset tekniset vaatimukset. Hyödynnettävän betoni- ja tiilimurskeen enimmäiskappalekoon on oltava enintään 90 mm, kuitenkin siten, että enintään 400 mm palakokoa saa käyttää, jos sen käyttö maarakentamisessa on osoitettavissa rakennusteknisiin perusteisiin tarpeelliseksi.

Betoni- ja tiilimurske saa sisältää enintään yhden paino-%:n siihen kuulumatonta vedessä kellumatonta ainesta, kuten puuta, kumia ja metallia. Lisäksi betoni- tai tiilimurskeessa saa olla enintään $10 \text{ cm}^3/\text{kg}$ vettä kevyempiä materiaaleja, kuten muovia ja eristemateriaaleja. Betonijäte saa sisältää lisäksi enintään 30 painoprosenttia tiili- ja kaakelijätettä. Tiilijäte saa sisältää enintään 40 painoprosenttia laastia ja 30 painoprosenttia betonia.

Betonimurskeen ympäristökelpoisuuden laadunvarmennus ja kappalekoko koskeva teknisen kelpoisuuden suunnitelma on liitettävä määräyksen 1 rakennussuunnitelmaan erillisenä liitteenä.

12. Betonimursketta saa hyödyntää tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitetussa rakenteessa ja putkikaivannoissa.

Betoni- ja tiilimursketta saa käyttää vain maarakenteen tasauksen, kantavuuden ja kestävyuden kannalta tarpeellinen määrä. Betonimurskeen enimmäiskerros paksuus kiitorata- ja muulla asfaltoidulla alueella saa olla

enintään 1,5 metriä ja asfaltoimattomilla alueilla enintään 0,5 metriä. Hyödynnettävän betonimurskeen määrä saa olla enintään noin 300 000 m³.

Jätettä sisältävä rakennekerros ei saa olla kosketuksissa pohjaveden kanssa. Kerros on oltava sijoitettu vähintään yksi metri alueen keskimääräisen pohjaveden pinnantason yläpuolelle.

Päällysteen vaativa betoni- ja tiilijätettä sisältävä rakenne on pinnoitettava asfaltilla, jonka tyhjätila on $\leq 5\%$ tai muulla vähintään vastaavan suojaustason antavalla materiaalilla.

Peittorakenteen vaativa betoni- ja tiilijätettä sisältävä rakenne on peitettävä vähintään 0,1 metrin maa-aineskerroksella.

13. Pilaantumaton maa-ainesta saa hyödyntää päätöksen liitteessä 1 tarkoitettussa rakenteessa ja vallirakenteessa. Hyödynnettävästä maa-aineksesta ei saa sisältää merkittävää määrää puujätettä eikä muita materiaaleja. Merkityksetön määrä on määritettävä ja määrän arviointimenettelystä on laadittava suunnitelma. Suunnitelma on liitettävä määräyksen 28 käyttötarkkailuun.

Päästöt pintavesiin ja viemäriin

14. Alueen ulkopuoliset vedet pidettävä erillään lentopaikan ja sen rakentamisen aikana syntyvistä hule- ja suotovesistä ojituksilla ja tarvittaessa muilla soveltuvilla vesienhallintajärjestelmillä. Ulkopuoliset vedet on ohjattava hallitusti alueen ojiin, siten että vesistä ei aiheudu purkualueen maaperän vettymistä, liettymistä tai muuta haittaa.

15. Alueelle on rakennettava vesien laskeutus- ja viivästysallas sekä louhinnan ja murskauksen väliaikaiset altaat.

Louhinta-alueen hulevedet saa johtaa väliaikaisen laskeutusaltaan kautta avo-ojaan ennen varsinaisen laskeutus- ja viivästysaltaan valmistumista.

Betonin murskausalueen väliaikainen hulevesiallas on oltava käytössä koko murskaustoiminnan ajan. Altaasta vedet on ohjattava varsinaiseen laskeutus- ja viivästysaltaaseen.

Betonimurskeen väliaikainen viivästysallas ja tarvittaessa varsinainen laskeutus- ja viivästysallas on varustettava hakemuksessa esitetyllä tai muulla tarkoitukseen soveltuvalla veden neutralointilaitteistolla. Laitteisto on otettava käyttöön hakemuksessa esitetyksi tai muutoin veden laadun heikentyessä, kuten purkuvesien metallipitoisuuksien oleellisesti kohotessa.

Laskeutusaltaiden lisäksi hulevesien kiintoaineen erotusta on tarvittaessa tehostettava tarkoitukseen soveltuvilla menetelmillä ja rakenteilla.

Hulevesijärjestelmä on varustettava I luokan öljynerottimella ja hulevedet on oltava käsitelty erottimella ennen avo-ojaan purkamista. Öljynerotin on oltava varustettu välittömästi öljynerottimen jälkeen asennetulla näytteenotto- ja

sulkuventtiilikaivolla. Erottimet on oltava varustettu öljytilan täyttymisestä ilmoittavalla hälytysjärjestelmällä. Järjestelmän on oltava jatkuvasti seurattava.

Kerätyt suotovedet on ohjattava hallitusti laskeutus- ja viivästysaltaaseen. Altaaseen kertyvä kiintoaine on poistettava säännöllisesti siten, että altaan kiintoaineen erotuskyky säilyy tehokkaana. Kiintoaineen jätekäsittely on selvitettävä määräyksen 19 mukaisesti.

16. Aluehallintovirasto myöntää oikeuden johtaa jätevesiä toisen alueelle kiinteistölle 505-403-4-33. Jätevettä johtava on osaltaan velvollinen huolehtimaan jäteveden johtamiseen käytetyn ojan kunnossapidosta siten kuin säädetään ympäristönsuojelulain 158 §:ssä. Ojan kunnossapidosta on laadittava suunnitelma. Suunnitelma on liitettävä määräyksen 28 käyttötarkkailuun ja toimitettava ojakiinteistön maanomistajalle.

Altaasta avo-ojaan johdettavan veden kiintoainepitoisuus saa olla enintään 30 mg/l ja öljyjakeiden (C₁₀–C₄₀) enintään 5 mg/l. Pitoisuusraja-arvoja katsotaan noudatetun, jos kalenterivuoden aikana otettujen näytteiden keskiarvo alittaa raja-arvon, eikä yksikään näyte ylitä raja-arvoa yli 100 %:lla. Mittaustuloksesta ei saa vähentää mittausepävarmuutta.

Päästöt ilmaan

17. Louhinta-, murskaus- ja jätteen maarakentamistoiminnasta ja toimintojen liikenteestä ei saa aiheutua pölyhaittaa alueen ulkopuolelle. Pölyämistä on ehkäistävä ajoteiden kastelulla ja asfaltoitujen teiden pesuharjauksella tai pölyäminen on estettävä muulla asianmukaisella menetelmällä. Tarvittaessa käsiteltävää materiaalia ja kuormia on kostutettava.

Pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä sijoittamalla porausvaunuihin pölynkeräyslaitteet tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan aineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteistojen kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Tarvittaessa pölyämistä on ehkäistävä myös kastelulla, päästölähteiden koteloinnilla tai muulla tehokkaalla pölyn torjuntatekniikalla.

Jos murskauslaitteiston pölyntorjuntalaitteet eivät toimi esimerkiksi jäätyneen tai laiterikon vuoksi tai jos toiminnasta muutoin aiheutuu ympäristöhaittaa aiheuttavia pölypäästöjä ilmaan, on toiminta keskeytettävä laitehäiriön ajaksi.

Liikenteestä aiheutuvaa pölyämistä on ehkäistävä pinnoittamattomien ajoteiden kastelulla ja asfaltoitujen teiden pesuharjauksella tai pölyäminen on estettävä muulla asianmukaisella menetelmällä.

Melu

18. Louhinta-, murskaus- ja jätteen maarakentamis- ja lentopaikan toiminnasta, liikenne mukaan lukien, aiheutuva melu ei saa ylittää asumiseen käytettävillä alueilla ekvivalenttimelutason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä loma-asumiseen tarkoitettulla alueella ja luonnonsuojelualueella päiväohjearvoa 45 dB. Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen on lisättävä 5 dB ennen sen vertaamista melutason ohjearvoon.

Murskaustoiminnassa varastokasat on pidettävä melun leviämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy. Tarvittaessa melua on torjuttava myös muilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla.

Jos lentopaikan toiminnasta aiheutuva melu ylittää melumittauksissa ekvivalenttimelutason ohjearvot, on laadittava selvitys melun rajoittamistoimista ja niiden toteuttamismahdollisesta ympäristönsuojelu- ja ilmailuviranomaisen toimivaltaan kuuluvilta osilta. Selvitys on toimitettava ympäristöluvan valvontaviranomaiselle ja ilmailuviranomaiselle. Tarvittavien melunrajoittamistoimien toteuttamisen jälkeen melumittaukset on uusittava melutason ohjearvot ylittäneillä asuinkiinteistöillä. Mittaukset on uusittava viimeistään puolen vuoden kuluessa melunrajoittamistoimien käyttöönoton jälkeen.

Toiminnassa muodostuvat jätteet

19. Murskauksessa erottuvat sekä toiminnassa muutoin syntyvät hyödyntämiskelpoiset jätteet on koottava jätelajikohtaisesti erilleen muista jätteistä. Jäteluokittelu on tehtävä jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 4 §:ssä säädetysti ja jätteen kaatopaikkakelpoisuuden arvioinnit ja testaukset valtioneuvoston asetuksen (331/2013) 4 luvun arviointimenettelyn mukaisesti ja liitteen 2 mukaisilla menetelmillä.

Toiminnassa syntyneet jätteet on poistettava alueelta vähintään vuosittain. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi laitoksella, jolla lupa hyödyntää tai käsitellä kyseisiä jättejakeita. Vaaralliset jätteet ja muut hyödyntämiseen kelpaamattomat jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisten jätteiden vastaanotto. Jätteet saa luovuttaa kuljetettavaksi jätelain mukaisesti rekisteröityneelle jätteenkuljettajalle.

Jätelain 121 §:n tarkoittamista jätteistä on tehtävä siirtoasiakirja. Asiakirjassa on oltava jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 24 §:ssä velvoitetut tiedot. Siirtoasiakirja on säilytettävä kolmen vuoden ajan allekirjoituksesta.

Polttoaineet ja kemikaalit

20. Työkoneiden polttoainesäiliö- ja polttoaineen jakelualue on oltava pinnoitettu tai alueella on käytettävä muovikalvoa tai muuta tiivistysrakennetta. Polttoaineen varasto- ja jakelualueen ympärillä on oltava rakenne, joka rajoittaa ylivuototilanteessa polttoaineen kulkeutumista ympäristöön. Säiliöt on suojattava riittävin törmäysestein.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai varustettuja kiinteällä valuma-altaalla. Valuma-altaan tilavuuden on oltava vähintään 1,1 kertaa altaaseen sijoitetun suurimman säiliön tilavuus. Säiliöt on oltava varustettu laponestolla ja ylitäytönestolaitteella, jos säiliö täytetään välivarasto- tai murskausalueella. Tankkauslaitteistossa on oltava lukittava sulkuventtiili. Polttoaineen jakelulaitteen täyttöpistooli on lukittava, kun alueella ei työskennellä.

Lentopaikan tankkauspaikalla on oltava tiivis pinnoite, asfalttibetoni, jonka tyhjätilan on oltava $\leq 3 \%$, tai muu tiiveydeltään vastaava materiaali.

Vesienkäsittelylaitteistossa käytettävä kemikaali on säilytettävä katetussa ja valumahallitussa tilassa.

Polttoaineen tankkauspaikalla ja polttoöljykäyttöisen murskauslaitteiston toimialueella on oltava riittävästi imeytysmateriaalia.

Tarkkailu

21. ”Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma. Aero Invest Oy. 3.1.2020” on hyväksyttävissä jätelain 120 §:n mukaiseksi jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmaksi, kun suunnitelma päivitetään betonimurskeen käsittelyn osalta luvan mukaiseksi ja kun suunnitelmasta poistetaan hiekoitushiekkaa koskevat tiedot. Suunnitelma on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Mäntsälän ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen jätteen käsittelytoiminnan aloittamista.

Jos käsiteltävän jätteen laatu, määrä tai käsittelyn järjestelyt muuttuvat, luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava suunnitelmaa. Suunnitelman muutoksista on ilmoitettava luvan valvontaviranomaisille.

22. Lentopaikan pinnoitteen ja betonijätteen peittorakenteen, hulevesien keräys-, johtamis- ja käsittelyjärjestelmän sekä järjestelmään kuuluvan öljynerottimen kunto on tarkastettava säännöllisesti. Havaitut viat on korjattava viipymättä.

Tarkastuskäytännöstä, kuten tarkastuskohteista ja -tiheydestä, on laadittava suunnitelma ja se on liitettävä määräyksessä 28 tarkoitettuun käyttötarkkailusuunnitelmaan. Tarkastuksista on tehtävä pöytäkirjat. Pöytäkirjat on liitettävä määräyksen 31 kirjanpitoon.

23. Maarakentamisessa hyödynnettävän jätteen ympäristökelpoisuuden perusmäärittely on tehtävä standardin CEN/TS 14405 läpivirtaustestillä ja standardin SFS-EN 12457-3 kaksivaiheisella ravistelutestillä tai muilla vastaavilla menetelmillä. Vastaavuustestauksessa saa käyttää kaksivaiheista ravistelutestiä. Betoni- ja tiilijätteestä on tutkittava haitallisten aineiden pitoisuudet ja liukoisuudet muutoin eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetun valtioneuvoston asetuksen (843/2017) mukaisesti. Näytteenotosta on laadittava suunnitelma, jossa on esitettävä muun muassa jätekohtaisesti näytteenottotiheys, tutkittavat aineet ja käytettävät näytteenotto- ja analysointimenetelmät. Suunnitelma on liitettävä määräyksen 1 rakennussuunnitelman liitteeksi.

24. Vesien päästötarkkailu on tehtävä ”Aero Invest Oy. Pinta- ja pohjavesien tarkkailu. 3.7.2020” mukaisesti seuraavasti täydennettynä:

Tarkkailupisteestä on mitattava näytteenottoajankohdan virtaama.

Ennen varsinaisen lasketus- ja viivästysaltaan valmistumista louhinnan tilapäisestä viivästysaltaasta maastoon purettavasta vedestä on otettava edustavat vesinäytteet vähintään kerran kuukaudessa kolmen ensimmäisen toimintakuukauden ajan ja tämän jälkeen vähintään kolmen kuukauden välein, keväällä, kesällä ja syksyllä. Näytteistä on tutkittava vähintään yleinen ulkonäkö, haju, väri, pH, kiintoaine, kokonaistyyppi, COD_{Cr} ja nitraattityppi. Lisäksi näytteenoton aistinvaraisten havaintojen perusteella on analysoitava tarvittaessa öljyjakeet (C₁₀–C₄₀).

Vesinäytteet on otettava pisteestä 1 ja rakentamisen aikana myös tilapäisten viivästysaltaiden käytön aikana pisteistä 2a, 2b ja 2c.

Rakentamisaikana vesinäytteet on otettava pisteestä 1 vähintään kerran kuukaudessa kolmen ensimmäisen toimintakuukauden ajan ja tämän jälkeen vähintään neljän kuukauden välein, keväällä, kesällä ja syksyllä. Lentopaikan valmistuttua vesinäytteet on otettava vähintään kahdesti vuodessa, keväällä ja syksyllä ainakin kolmen vuoden ajan.

Jatkotarkkailusta on laadittava suunnitelma. Suunnitelmassa on esitettävä yhteenveto tarkkailutuloksista, tarkkailutiheys, tutkittavat parametrit ja muut tarkkailua varten tarvittavat tiedot. Suunnitelma on liitettävä viimeisen tarkkailuvuoden vuosiraporttiin erillisenä liitteenä.

Näytteenottotulosten ja veden virtaamamittausten tai laskennallisen hulevesitaseen perusteella on laskettava vähintään kiintoaineen ja tarkkailusuunnitelmaan sisältyvien metallien kuormitus (kg/a).

25. Pintavesien vaikutustarkkailu on tehtävä ”Aero Invest Oy. Pinta- ja pohjavesien tarkkailu. 3.7.2020” mukaisesti seuraavasti täydennettynä:

Tässä päätöksessä pintavesien vaikutustarkkailupisteillä tarkoitetaan pisteitä 3 ja 4.

Tarkkailupisteistä on mitattava tai arvioitava näytteenottoajankohdan virtaama.

Ojatarkkailupisteet on varustettava kolmiomittapadolla tai pisteiden on muutoin oltava sellaiset, että otettavat vesinäytteet ovat edustavia ja näytteenottoajankohdan virtaama on mitattavissa.

Vaikutustarkkailupisteistä on otettava edustavat näytteet vähintään kahdesti, esimerkiksi keväällä ja syksyllä, ennen maarakentamistoiminnan aloittamista.

Rakentamisaikana tarkkailupisteistä on otettava vesinäytteet vähintään kolmen kuukauden välein, keväällä, kesällä ja syksyllä. Lentopaikan valmistuttua vesinäytteet on otettava vähintään kahdesti vuodessa, keväällä ja syksyllä ainakin kolmen vuoden ajan.

Jatkotarkkailusta on laadittava suunnitelma. Suunnitelmassa on esitettävä yhteenveto tarkkailutuloksista, tarkkailutiheys, tutkittavat parametrit ja muut tarkkailua varten tarvittavat tiedot. Suunnitelma on liitettävä viimeisen tarkkailuvuoden vuosiraporttiin erillisenä liitteenä.

26. Pohjavesitarkkailu on tehtävä ”Aero Invest Oy. Pinta- ja pohjavesien tarkkailu. 3.7.2020” mukaisesti seuraavasti täydennettynä:

Maaperän pohjavesiputken asentamismahdollisuudesta alueen itäreunan tai tasausaltaan massanvaihtokaivantoon on laadittava asiantuntijaselvitys. Jos putki on mahdollista asentaa siten, että siitä saatava vesinäyte on edustava, on laadittava putken asennus- ja tarkkailusuunnitelma. Selvitys ja suunnitelma on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kuukautta ennen maarakennustöiden aloittamista.

Kallioporakaivosta on otettava edustavat vesinäytteen vähintään kahdesti, esimerkiksi keväällä ja syksyllä, ennen toiminnan aloittamista.

Pohjavesinäytteistä on tutkittava myös alkaliniteetti, kokonaistyyppi ja sinkkipitoisuus.

Pohjavesitarkkailua on tehtävä lentopaikan valmistuttua vähintään kolmen vuoden ajan. Jatkotarkkailusta on laadittava suunnitelma. Suunnitelmassa on esitettävä yhteenveto tarkkailutuloksista, tarkkailutiheys, tutkittavat parametrit ja muut tarkkailua varten tarvittavat tiedot. Suunnitelma on liitettävä viimeisen tarkkailuvuoden vuosiraporttiin erillisenä liitteenä.

27. Louhinta- ja murskaustoimintojen melumittaus on tehtävä puolen vuoden kuluessa toimintojen aloittamisesta. Mittaukset on uusittava tarvittaessa.

Lentokoneiden ja helikopterien lentotoiminnan melumittaus on tehtävä lentopaikan ensimmäisen toimintavuoden aikana. Mittaukset on mahdollisuuksien mukaan toteuttava keskimääräisellä ja enimmäislentomäärällä. Mittaukset on uusittava tarvittaessa.

Mittauspisteinä on oltava vähintään lentopaikan pohjoispuolella olevat lähimmät kolme Hirvikorven asuinkiinteistöä, yksi lentoreittejä lähinnä oleva asuinkiinteistö länsipuolella ja lentopaikan viereinen Natura 2000 -alue.

Mittaus on toteutettava ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 ”Ympäristömelun mittaaminen” tai muun asianmukaisen ohjeen mukaisesti. Melun iskumaisuus tai kapeakaistaisuus on selvitettävä tarvittavilta osin ja otettava huomioon vertailtaessa mittaustuloksia melun raja-arvoon.

Melumittauksesta on tehtävä suunnitelma. Suunnitelmassa on esitettävä tiedot mittauslaitteesta, mittauspisteiden sijainti asemapiirustuksessa esitettynä, selvitys mittausajankohdan sääolosuhteiden huomioon ottamisesta, kuvaus mittauksen toteutuksesta ja muut tarvittavat tiedot. Suunnitelma on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kuukautta ennen mittauksen aloittamista.

Melumittaustuloksista on tehtävä raportti. Raporttiin on liitettävä myös selvitys jatkotarkkailutarpeesta ja tarvittaessa toimet melupäästön rajoittamisesta. Raportissa tulee arvioida keskiäänitason (L_{Aeq}/L_{den}) lisäksi tarvittaessa toiminnan aiheuttamat enimmäistasot (L_{AFmax}) altistuvissa kohteissa. Raportissa on otettava huomioon myös mahdolliset muut melun häiritsevyyttä lisäävät melun erityispiirteet. Melumittaustulokset on lähetettävä myös asuinkiinteistöjen omistajille hallitsemiensa kiinteistöjen osalta.

Lentotoiminnan melumallinnus on päivitettävä tilanteissa, joissa toiminnassa tapahtuu olennaisia melua lisääviä muutoksia. Mallinnus on toimitettava ympäristöluvan valvontaviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa mallinnuksen valmistuttua.

28. Toiminnan käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailu on toteutettava tämän päätöksen liitteenä olevan tarkkailusuunnitelman mukaisesti tämän luvan mukaisesti tarkistettuna. Valvontaviranomainen voi päätöksellään muuttaa ja tarkentaa tarkkailusuunnitelmaa edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tarkkailun kattavuutta tai tulosten luotettavuutta.

Toiminnanharjoittajan on toimitettava tämän päätöksen mukaisesti päivitetty tarkkailusuunnitelma toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle tiedoksi viimeistään kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Tarkkailusuunnitelma on pidettävä ajan tasalla.

29. Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on tehtävä standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla tarkkailusuunnitelmassa hyväksytyillä menetelmillä.

Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät, niiden mittausepävarmuudet, mittausten laadunvarmistus sekä arvio tulosten edustavuudesta.

Riskien hallinta, häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet

30. Poikkeavista päästöistä ja muista ympäristöön vaikuttavista vahinko- ja häiriötilanteista on ilmoitettava viipymättä toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle ja Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Mikäli päästöistä voi aiheutua vaaraa ihmisten terveydelle, on ilmoitus tehtävä myös Mäntsälän kunnan terveydensuojeluviranomaiselle.

Vuotoina ympäristöön päässeet haitalliset aineet on kerättävä välittömästi talteen. Poikkeuksellisten tilanteiden varalta kunnostuksen aikana kaatopaikalla on oltava saatavilla riittävä asianmukainen torjuntakalusto, kuten imeytysmateriaalia.

Kirjanpito ja raportointi

31. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa muun muassa lentopaikan toiminnasta, käytön valvonnasta, ympäristön kannalta merkittävistä tapahtumista ja toimenpiteistä sekä päästö- ja vaikutustarkkailun tuloksista. Lentopaikan rakentamisen aikana on kirjattava louhinta-, murskaus- ja jätteen maarakentamishyödyntämisen toiminta, kuten louhinta- ja murskaustoiminta-aika vuosittain, louhinta- ja murskausmäärät ja maarakentamisessa hyödynnetyn jätteen määrä, kerrospaksuus ja hyödyntämisalue. Lisäksi kirjanpitoon on sisällytettävä vuosiraportointia varten tarvittavat muut tiedot. Jätteistä on pidettävä aikajärjestyksen mukaista kirjaa jätelain 119 §:n mukaisesti. Kirjanpito on säilytettävä vähintään kuusi vuotta. Kirjanpito on pyydettyä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaisille.

32. Toiminnanharjoittajan on kalenterivuosittain, viimeistään tarkkailuvuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä toimitettava toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle ja Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosiyhteenveto, joka sisältää ainakin:

- lentokone- ja helikopterioperaatioiden määrä (kpl/a)
- louhintapäivät
- murskauskäytöksen käyntiaika (d/a)
- vastaanotetun jätteen kokonaismäärä (t/a) ja muut tiedot valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) mukaisesti
- murskatun betonin ja louheen määrä (t, m³)
- vuoden lopussa varastossa olevien jätteiden määrä (t)
- yhteenveto jätteen maarakentamishyödyntämisestä
- selvitys poikkeuksellisista tapahtumista ja poikkeamisista hyväksytyistä suunnitelmista
- tiedot lentopaikalla tehdyistä huolto- ja korjaustoimenpiteistä
- toiminnan tarkkailua koskevat raportit.

Raportointi tulee soveltuvin osin tehdä sähköisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään toimivaltaisen valvontaviranomaisen tarkemmin ohjeistamalla tavalla.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

33. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta, pitkäaikaista keskeyttämisestä tai lopettamisesta on ilmoitettava toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle ja Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle) hyvissä ajoin. Toiminnan harjoittajan vaihtuessa uuden toiminnanharjoittajan on kirjallisesti ilmoitettava vaihtumisesta toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle.

34. Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin ennen toiminnan lopettamista esitettävä toimivaltaiselle lupaviranomaiselle yksityiskohtainen suunnitelma vesiensuojelua, ilmansuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista ja lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Vakuus

35. Toiminnanharjoittajan on ennen betonin murskaustoiminnan aloittamista asetettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eduksi 387 500 euron (sis. alv) jätteen käsittelytoimintaa koskeva vakuus. Vakuus on asetettava ympäristönsuojelulain 61 §:n edellyttämällä tavalla. Vakuus on oltava asetettu betonin murskaustoiminnan ajaksi.

Aluehallintoviraston päätöksen perusteluja:

Ratkaisun perustelut

--

Aluehallintovirasto on ratkaisussaan ottanut huomioon ympäristönsuojelulain ja jätelain tavoitteet ja yleiset periaatteet sekä näiden lakien ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Harkintaan ovat vaikuttaneet myös lupakäsittelyn aikana saadut lausunnot. Lähtökohtana ratkaisussa on ollut lupahakemus ja hakijan esittämät toimenpiteet haittojen vähentämiseksi. Annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta toiminta täyttää edellä mainittujen säädösten vaatimukset.

--

Yleiset luvan myöntämisedellytykset

Ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään sijoituspaikan valinnasta. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Lentopaikka sijoittuu maantien viereen ja liikenteestä aiheutuva melu on alueen ääniympäristössä vallitseva. Lentopaikalta kiinteistörajasta mitattuna lähin asutus on pohjoisessa lähimmillään noin 500 metrin etäisyydellä. Itä- ja länsipuolella lähin asutus on lähimmillään 600 metrin etäisyydellä. Hakemustietojen mukaan lentoreitit olisivat lähimmillään sivusuunnassa 0,2 kilometrin etäisyydellä asutuksesta. Alueella ei sijaitse erityisen herkkiä kohteita, kuten kouluja, päiväkoteja eikä sairaaloita. Hakemustietojen mukaisten maaperä- ja pohjavesiolosuhdetietojen

perusteella alueella ei olisi Mustanmetsän Natura -aluetta ja erästä perhoslajia lukuun ottamatta vaikutusalueen herkkyyteen liittyviä seikkoja. Sijointipaikan soveltuvuuteen elinympäristön terveellisyyden ja viihtyisyyden kannalta olisi merkitystä lähinnä toiminnasta aiheutuvasta melusta. Kun otetaan huomioon asutuksen määrä ja etäisyys lentopaikkaan ja hakemuksessa esitetyt melumallinnukset, ei toiminnasta ennalta arvioiden aiheutuisi kohtuutonta viihtyvyyshaittaa eikä elinympäristön terveellisyyden heikentymistä. Lisäksi hankkeesta vastaavalle on myönnetty lupa tilapäiselle liittymälle valtatielle 25. Tilapäisellä liittymäluvalla mahdollistaa maa-ainesten ajon hankealueelle ja lentokentän valmistelutöihin liittyvä ajon. Lentopaikan ja helikopterikentän toteuttaminen edellyttää hankealueelta valtatielle 25 johtavan liittymän parantamista kanavoitukseksi tasoliittymäksi vasemmalle kääntymiskaistalla, jonka suunnittelu toteutetaan tiesuunnitelmalla. Suunnittelulupaa tiesuunnitelman laatimiseksi on haettu Uudenmaan ELY-keskukselta. Aluehallintovirasto toteaa yhteenvedona sijointipaikan valintaedellytysten täyttyvän.

Ympäristönsuojelulain 12 §:ssä säädetään oikeusvaikutteisen kaavasta toiminnan sijoittamisesta. Alueella, jolla on voimassa maakuntakaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Hallituksen esityksessä 12 §:stä todetaan muun muassa, että esimerkiksi maa- ja metsätaloutteen osoitetulle alueelle aluevarauksen pääkäyttötarkoituksen yhteyteen soveltuvan toiminnan sijoittaminen olisi mahdollista. Alueella ei ole asema- eikä yleiskaavaa. Hankealue sijaitsee voimassa olevissa maakuntakaavoissa pääosin alueella, jolle ei osoiteta maakuntakaavamerkintöjä. Hankealueen pohjoisosaa ulottuu vähäisessä määrin maakuntakaavan alueelle, joka on metsätalousvaltainen alue, laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä (MLY). Maakuntakaavassa on MLY-alue myös valtatie 25 eteläpuolella. Hankealueen itäosan kautta on osoitettu MLY-alueita yhdistävä valtatie 25 ylittävä maakuntakaavan viheryhteystarve. Hankealueen koilliskärjen kautta kulkee maakaasun runkoputki. Valtatie 25 on maakuntakaavakartalla seututie. Hankealueen välittömässä läheisyydessä on maakuntakaavassa suojelualueeksi osoitettu Mustanmetsän Natura 2000-ohjelmaan kuuluva alue (FI10100060). ”Mäntsälä Aero. Ekologisten yhteyksien tarkastelu Luontotieto Keiron Oy. 10.2.2018” -raportin mukaan toimivan viheryhteyden leveys täyttyy molemmin puolin rakentuvaa kenttäaluetta. Uudenmaan liitto on hakemuksesta antamassaan lausunnossa todennut muun muassa, että maakuntakaavojen kokonaisratkaisut eivät sinänsä estä kyseisellä ympäristöluvalla alueelle haettavien toimintojen sijoittamista edellyttäen, etteivät ne muutoin vaikeuta maakuntakaavojen toteuttamista. Mäntsälän kuntakehityslautakunnan lausunnossa todetaan muun muassa, että mikäli hanke arvioidaan kunnan edun mukaiseksi, suppeampien vaihtoehtojen 3 ja 4 toteuttaminen (haetun ympäristölupahakemuksen mukainen hankelaajuus) on mahdollista suunnittelutarveratkaisun nojalla, mikäli muut suunnittelutarveratkaisun myöntämisen edellytykset täyttyvät. Kun otetaan huomioon edellä esitetty, ei asema- ja yleiskaavoituksen puuttuminen alueelta ole esteenä ympäristöluvan myöntämiselle.

Terveyshaitan tarkastelussa olisi lähinnä melu. Muista toimintojen päästöistä toiminnan etäisyydet asutukseen huomioon otettuna ei aiheutuisi sellaista altistusta, että terveyshaitan arviointi olisi tarpeen. Rakentamistoiminnan ja lentopaikan melumallinnukset sekä etäisyydet lähimpään asutukseen huomioon otettuna toiminnoista aiheutuva melu ei ennalta arvioiden altistaisi terveyshaitalle eikä aiheuttaisi konkreettista terveyshaittaa eikä vaaraa tai riskiä terveyshaitan ilmenemiselle.

Hakemuksessa esitetään hyödynnettävän betonimurskeen ympäristökelpoisuudeksi eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisesta (843/2017) säädettyjä haitallisten aineiden raja-arvoja. Asetuksessa tarkoitettuja jätteitä on mahdollista hyödyntää maarakentamisessa rekisteröintimenettelyllä ilman ympäristölupaa asetuksessa säädetyin rajoituksin. Lentopaikan alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Kun otetaan huomioon edellä betonimurskeesta esitetty ja alueella harjoitettavien toimintojen luonne, ei toiminnoista ennalta arvioiden aiheudu ympäristönsuojelulain 16 §:ssä tarkoitettua maaperän eikä 17 §:ssä tarkoitettua pohjaveden pilaantumisriskiä eikä ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Hankealueen hulevesien purkureitin pituus lähimpään vesistöön on noin neljä kilometriä eikä toiminnoissa syntyvistä vesistä siten ennalta arvioiden aiheudu haitallisia vaikutuksia vesistöön.

Luonnonsuojelulain 65 §:n 1 momentin mukaan, jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Hakemukseen on liitetty ”Mäntsälä Aero -lentokentän vaikutukset Natura 2000 -alueisiin. Sitowise.23.4.2019” -selvitys. Selvityksessä on tarkasteltu Mustametsän Natura -alueeseen sekä Mäntsälän Kotojärvi-Isosuon ja Natura 2000 -alueen ja Hyvinkään Järvisuo-Ridasjärven Natura 2000 -alueen linnustoon kohdistuvia vaikutuksia. Selvityksen mukaan lentokenttätoiminta ei vaikuta Mustametsän puustoiisiin soihin eikä niiden eläimistöön eikä matkalentokorkeudella tasaisesti lentävä lentokone aiheuta haittaa Kotojärvi-Isosuon ja Järvisuo-Ridasjärven Natura-alueiden suojelun perusteina oleviin lintulajeihin. Natura-alueiden kohdalla on vältettävä matalalla lentämistä ja kaartelua alueen yläpuolella. Louhinnasta, murskaustoiminnasta ja jätteen maarakentamistoiminnoista niiden kesto ja toimintojen luonne huomioon ottaen ei aiheutuisi haitallisia vaikutuksia Mustametsän Natura -alueen perusteena oleviin luontoarvoihin.

Hakemukseen on liitetty muun muassa ”Mäntsälän lentokenttäalueen kirjoverkkoperhoskartoitus, Sitowise. 2.10.2018”. Hakemukseen liitettyjen

selvitysten perusteella ei ennalta arvioiden ole todennäköistä, että haetuista toiminnoista aiheutuisi muiden luonnonolosuhteiden huonontumista.

Louhinta- ja murskaustoiminnat

Itäistä louhinta-aluetta lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat noin 600 metriä koilliseen ja noin 1,2 kilometriä itään. Läntistä louhinta-aluetta lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat noin 700 metriä länsilounaaseen ja noin yksi kilometri koilliseen.

Itäistä betonin ja kiviaineksenmurskausaluetta lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat noin 750 metriä pohjoiseen ja noin yksi kilometri itään. Lupa-alueen keskiosassa sijaitsevaa betonin ja kiviaineksen murskausaluetta lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat noin yksi kilometri koilliseen ja noin 1,3 kilometriä länsi-lounaaseen.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (800/2010) säädetään muun muassa toiminnan sijoittumisesta. Kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on oltava vähintään 300 metriä.

Kivenmurskaamo voidaan sijoittaa myös alle 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta säädöksessä mainituin melun hallintaa koskevin edellytyksin. Ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisen ja meluntorjunnan erityisiä toimia edellytetään, jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun tarkoitettuun piha-alueesta tai muusta häiriöille alttiista kohteesta. Vastaava etäisyysvaatimus on murskaamisen, poraamisen, rikotuksen tai räjäytysten sekä kuormauksen tai kuljetusten osalta työvaiheiden aikarajoissa. Aluehallintoviraston mukaan asetusta voidaan käyttää taustamateriaalina arvioitaessa betoninmurskaustoiminnan sijoittamista.

Kun otetaan huomioon edellä esitetty ja toiminnan määräaikaisuus sekä edellä esitetyt yleiset luvan myöntämisedellytykset, louhinta- ja murskaustoiminnan luvan myöntämisedellytykset täyttyvät ja lupa on myönnettävissä.

Jätteen ja maa-aineksen hyödyntäminen maarakentamisessa

Hakemuksen mukaan maarakentamisessa hyödynnetään betonijätettä ja ylijäämämaa-ainesta. Hakemuksessa betonimurskeen ympäristökelpoisuudeksi esitetään eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetussa valtioneuvoston asetuksessa (843/2017) säädettyjä raja-arvoja ”Kaivetut maa-ainekset - jäteluonne ja käsittely. Ympäristöministeriön muistio. 3.7.2015” mukaan keskeisiä arviointiperusteita todettaessa, että kaivettu maa-aines ei ole jätettä, ovat seuraavat:

- Maa-aineksen sisältämät haitta-ainepitoisuudet eivät aiheuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.
- Jatkokäyttö on varmaa.
- Jatkokäyttö on suunnitelmallista.
- Maa-aines voidaan jatkokäyttää sellaisenaan ilman muuntamistoimia.
- Jos kaivettu maa-aines sisältää merkittävän määrän jätettä, kuten esimerkiksi rakennus- ja purkujätettä (betonia, asfalttia, tiiltä, eristemateriaalia, muovia, kantoja, jne.) tai tuhkaa, eikä maa-ainesta voida erotella muusta jätteestä, koko jäte-erä luokitellaan sekalaiseksi rakennus- ja purkujätteeksi (jäteluokka 17 09 04). Merkittävyyden raja riippuu muun jätteen ominaisuuksista ja määrästä.

Jätteen käyttö maarakentamisessa olisi hyödyntämistä, jos jäte korvaa luonnonmateriaalia. Jätteen on sovellettava myös teknisten ominaisuuksiensa puolesta korvaavaksi materiaaliksi. Lisäksi jätteen käytön ympäristövaikutusten on oltava kokonaisuutena arvioiden vähäisemmät kuin jätteen loppusijoittamisessa kaatopaikalle. Loppukäsittelystä olisi kyse, kun jätettä käytetään rakenteessa tarpeettoman paljon ja kun jätteen maarakentamishyödyntämistoiminta kestä poikkeuksellisen pitkän ajan. Myöskään toiminnasta aiheutuvien päästöjen vähäisyys tai hyväksyttävyyys ei suoraan vaikuta siihen, että hanketta pidetään jätteen hyödyntämisenä.

Hakemuksessa on määritetty hyödynnettävälle betonimurskeelle ympäristö- ja tekninen kelpoisuus. Lisäksi on kuvattu jätteen hyödyntäminen rakennekohtaisesti leikkauspiirustuksineen hyödynnettävä ja esitetty hyödynnettävän jätteen enimmäiskerrosrakenteessa ja hyödynnettävä enimmäismäärä. Jätteen hyödyntämisen kesto on rajattu ja rakentamisen vaiheistus on kuvattu seikkaperäisesti rakennusvaiheittain. Hakemustietojen mukaan maarakentamisessa hyödynnettävä maa-aines on pilaantumaton eikä maa-aines olisi ympäristöministeriön muistion 3.7.2015 perusteella ainakaan kaikilta osin jätettä. Lupa jätteen ja maa-aineksen maarakentamishyödyntämiselle on siten myönnettävissä.

Lentopaikka

Hakemuksen mukaan päivittäinen lento-operaatiomäärä, nousua ja laskua, olisi 300 yhden vuorokauden aikana ja vuosittain enintään 12 000. Lentotoimintaa harjoitetaan klo 7–22 kaikkina viikonpäivinä. Päivittäin tasaisesti 15 tunnin ajalle jaettuna lento-operaatioita olisi enintään 20 tunnissa.

Lentopaikan kiitoradan 07 arvioitu käyttöaste on 35 prosenttia ja kiitoradan 25 käyttöaste 65 prosenttia. Kiitoradalla 07 olisi lento-operaatioita enintään 4 200 vuodessa ja kiitoradalla 25 enintään 7 800. Saapuvan ja lähtevän lentoliikenteen reitit lentopaikalle ja lentopaikalta kohti eteläistä ja pohjoista ilmoittautumispaikkaa. Kiitoradalle 25 ja kiitoradalta 25 on länsi ja sen jälkeen kohti etelää tai pohjoista. Saapumis- ja lähtösuunta kiitoradalle 07 ja kiitoradalta 07 on itä ja sen jälkeen kohti etelää tai pohjoista.

Lähtevässä lentoliikenteessä kohti pohjoisen ilmoittautumispaikkaa kiitoradalta 07 noustessa lentokone lentää sivusuunnassa lähimmillään 0,4 kilometrin etäisyydellä ja noin 100 metrin korkeudella lähimmästä

asuinrakennuksesta. Muissa lähtösuunnissa etäisyys asutukseen on lähimmillään 0,8 kilometriä. Kiitoradalle 25 saavuttaessa etäisyys lähimpään asutukseen on sivusuunnassa 0,25 kilometriä ja lentokorkeus 150 metriä sekä kiitoradalle 07 saavuttaessa sivusuunnassa lähimmillään 0,2 kilometriä ja lentokorkeus 100 metriä. Laskukierroslentämisessä lähin asutus on sivusuunnassa 0,2 kilometrin etäisyydellä.

Helikopterioperaatioita (nousu ja lasku) saa olla enintään 2 100 (1 050 lentoa) vuodessa ja enintään 30 (15 lentoa) päivässä. Tasaisesti vuoden jokaiselle laskettuna lento-operaatioita olisi noin 6 päivässä. Helikopterilennoissa pohjoiseen lähdettäessä lähin asutus on sivusuunnassa 0,8 kilometrin ja etelään lähdettäessä yhden kilometrin etäisyydellä.

Melumallinnus ”Mäntsälä – AERO. Äänitasomallinnus. Windcraft Oy. 18.9.2018.” käsittää päiväaikana, klo 7–22, 544 lento-operaatiota, 272 lentoa vuorokaudessa. Mallinnuksen mukaan alue, jolla melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB ylittyy, on 16,7 hehtaaria ja alue rajoittuu lentopaikkakiinteistöille. Melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) 50 dB ylittävä alueen pinta-ala on 74,9 hehtaaria eikä se ulotu asuin- eikä vapaa-ajanasunnoille. Hakemuksen mukainen lento-operaatiomäärä on 300 päivässä, 150 lentoa vuorokaudessa.

Melumallinnus ”Mäntsälä – AERO. Äänitasomallinnus. Windcraft Oy. 15.5.2017” käsittää päiväaikana, klo 7–22, 30 helikopterilentoa vuorokaudessa. Mallinnuksen mukaan alue, jolla melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB ylittyy, on 54,7 hehtaaria. Melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) 50 dB ylittävä alueen pinta-ala on 116,6 hehtaaria. Vyöhykkeet eivät ulotu asuin- eikä vapaa-ajanasunnoille.

Hakemuksessa on esitetty myös lentorajoitusalueet lentopaikan itä- ja länsipuolille. Lisäksi lentopaikkatoiminnassa on otettu huomioon ”Environmental Noise Guidelines for the European Region. World Health Organisation. 2018” -julkaisussa lentotoiminnan melusta esitetty. Hakemuksen täydennyksen (8.7.2020) mukaan lentomelun 45,4 dB Lden äänitason kokee häiritsevänä kohtalaisella varmuudella 10 prosenttia ihmisistä. Hankkeen kohdalla tämä riski koskee hankealueen pohjoispuolen kolmea asuinrakennusta. Selvitys melun terveysvaikutuksista on tehty päivittäisten lentojen 272 ja lento-operaatioiden 544 määrillä. Em. lentomäärät ja operaatiot edustavat suurinta mahdollista lentopaikalla tapahtuvaa päivittäistä lentotoimintaa.

Kun otetaan huomioon edellä esitetty sekä edellä esitetyt yleiset luvan myöntämisedellytykset, lentopaikan luvan myöntämisedellytykset täyttyvät ja lupa on myönnettävissä.

Jätevesien johtaminen ojaan

Jätelain 5 §:n kohdassa 13) jätevedellä tarkoitetaan sellaista käytöstä poistettua vettä, pilaantuneelta alueelta johdettavaa vettä tai ympäristön pilaantumisen

vaaraa aiheuttavaan toimintaan käytetyltä alueelta johdettavaa vettä, josta voi aiheutua ympäristön pilaantumista. Hallituksen esityksen 214/2013 mukaan jäteveden määritelmästä on kytketty pois johdettavasta vedestä aiheutuva pilaantumisen vaara, kattaisi se myös tietyiltä alueelta johdettavat hulevedet ja suotovedet silloin, kun niistä voisi aiheutua ympäristön pilaantumista. Tässä kohteessa hulevesi sisältäisi kiintoainetta ja mahdollisesti maarakentamisessa hyödynnettävästä jätteestä liukenevia aineita. Hulevesi on siten jätelain 5 §:n tarkoittamaa jätevettä. Tässä päätöksessä käsitellään siten myös ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin kohdan 2) jätevesien johtamisen lupa-asia ja ympäristönsuojelulain 68 §:n oikeus jäteveden johtamiseen toisen alueelle. Alueelta purkautuvien hulevesien ojustoreitin pituus lähimpään vesistöön, jokeen, on noin neljä kilometriä, eikä hakemustietojen perusteella voida katsoa asiassa olevan kyse ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin kohdan 1) vesistön pilaantumisasiasta.

Merkittävin kuormitus ojaan voisi muodostua alueen maarakentamisen aikana, kun maarakentamisessa hyödynnetään betonia. Lentopaikan toiminnan kuormitteista hulevettä voisi syntyä lentopaikkatoiminnasta ja maarakentamisessa hyödynnetyn betonin suotovedestä. Kun otetaan huomioon maarakentamisen rajattu kesto, hakemuksessa esitetyt vesienkäsittelytoimet ja tässä päätöksessä vesienhallinnalle asetetut määräykset, ei vesien purkamisesta ojaan ennalta arvioiden aiheudu sellaista kuormitusta, joka aiheuttaisi ojan pilaantumisen. Ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin kohdan 2) jätevesien johtamisen lupa on siten myönnettävissä.

Ympäristönsuojelulain 68 §:n 1 momentti ei koskisi hallituksen esityksen 277/2009 mukaan varsinaista ympäristöllistä harkintaa. Kyse olisi oikeuden tai käyttöoikeuden myöntämisestä osittain kiinteistönmuodostamislainsäädännön rasiteoikeuden tapaisesti. Edellytyksenä oikeuden myöntämiseen olisi, ettei jäteveden johtamisesta aiheudu kohtuutonta haittaa maanomistajille ja muille ojittajille tai jätevettä johtaville. Jäteveden johtamiseen avo-ojassa tai norossa ei saa myöntää oikeutta, jos oja tai noro on tontin, rakennuspaikan, uimarannan tai muun vastaavan erityiseen käyttöön otetun alueen välittömässä läheisyydessä. Hakemustietojen mukaan ojassa ei ole YSL 68 §:n 1 momentissa tarkoitettuja erityisiä käyttöön otettavia alueita ja oikeus vesien johtamiseen on myönnettävissä.

Yhteenveto

Tämän päätöksen mukaisesti harjoitettuna toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset edellytykset luvan myöntämiseksi. Hakemuksen mukaisesti toimien ja lupamääräykset huomioon ottaen toiminta täyttää ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa mainitun laiselle toiminnalle asetetut vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty. Toiminta on mahdollista järjestää siten, että se ei aiheuta terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Hakemuksessa esitetty ja annetut lupamääräykset huomioon otettuna toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu eräistä naapurussuhteista annetussa laissa (26/1920) tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Toiminta ei vaaranna Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosiksi 2016–2021 asetettuja tavoitteita. Hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesta toiminnasta ei aiheudu sellaista ennakolta arvioitavissa olevaa, vesistön pilaantumisesta aiheutuvaa vahinkoa, joka tässä päätöksessä olisi määrättävä korvattavaksi.

Hakija on esittänyt jätteiden käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelman sekä toiminnan käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailusuunnitelman, jotka on hyväksytty määräyksistä ilmenevällä tavalla tarkistettuna.

--

Lupamääräysten yleiset perustelut

--

Tässä lupa-asiassa ei ole käsitelty eikä annettu määräyksiä lentopaikalla mahdollisesti pidettäville yleisötapahtumille eikä muille tilapäistapahtumille. Ympäristönsuojelulain 118 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus rakentamisesta, yleisötilaisuudesta tai muusta tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Tilapäistapahtumien melun hallinta tulee siten erikseen ratkaistavaksi.

Tässä lupa-asiassa ei ole ollut tarpeen antaa määräyksiä talousvesikaivojen tarkkailusta. Ratkaisussa on otettu huomioon lähimpien asuinkiinteistöjen etäisyys lentopaikasta, hakemukseen liitetyt kaivokortit ja tiedot alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteista. Lentopaikalle asennetaan kallioporakaivo ja mahdollisuuksien mukaan maaperän pohjavesiputki. Lentopaikan pohjaveden tila tulee siten selvitettyksi. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa tarkkailua ympäristönsuojelulain 65 §:n nojalla.

Lupamääräysten yksilöityjä perusteluja:

Lupamääräys 2

Toiminta-ajat on hyväksytty hakemuksessa esitetysti. Louhinta- ja murskausaikoja ei ole tarpeen rajoittaa, kun otetaan huomioon lähimpien asuinkäyttöön käytettävien kiinteistöjen etäisyydet toiminta-alueista ja kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (800/2010) (jäljempänä MURAUUS-asetus) melun ja pölyn torjunnan kannalta riittävä etäisyys asutukseen. Lentopaikan toiminta-aikojen osalta aluehallintovirasto viittaa määräyksen 5 perusteluihin.

Lupamääräykset 5–8

Lentopaikkatoiminnalle ympäristönsuojelulain mukaisin perustein annettavat määräykset koskevat pääosin meluntorjuntaa. Lentopaikkaa käyttävät ilma-alustyypit, lentoreitit, toiminta-ajat ja lentomäärät ovat keskeisiä meluun

vaikuttavia tekijöitä lentopaikalla. Ympäristösuojeluviranomaisen lisäksi ilmailuviranomaisen toimivaltaan sisältyy ilmailun ympäristövaikutusten rajoittamiseen liittyvää toimivaltaa ilmailulain (864/2014) 129 §:ssä ja 157 §:ssä säädetysti.

Lentopaikka ei ole lentoasema, jolla siviili-ilmailun liikennetapahtumien määrä ylittäisi ns. melunhallinta-asetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 598/2014) 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun 50 000 tapahtumaa vuodessa eikä asetusta sovelleta tässä lupa-asiassa. Siten lentopaikkaan ei sovelleta ilmailulain (864/2014) 129 §:n säädöksiä meluun liittyvistä toimintarajoituksista lentoasemilla.

Ilmailulaissa 157 §:ssä säädetään ilmailun ympäristövaikutuksista. Hallituksen esityksessä 61/2018 on todettu, että kyse on ympäristölainsäädäntöä ja lentopaikan perustamiseen liittyviä ehtoja täydentävistä toimenpiteistä. Tarkoitus on, ettei pykälässä tarkoitettuja toimia käytettäisi muutoin kuin poikkeuksellisen tarpeen sitä vaatiessa.

Lentopaikan ympäristöluvassa annetaan siten ne ympäristövaikutuksia koskevat määräykset, joilla varmistetaan ympäristöluvan myöntämisen edellytysten täyttyminen. Määräyksiä asetettaessa tulee arvioida niillä asetettavien rajoitusten rajapinta ilmailuviranomaisen toimivaltaan ja ettei ympäristölupaviranomaisen määräykset koske ilmailuliikenteen järjestämistä eikä lentoturvallisuutta.

Eriyisesti lentoreitit, kiitotien käyttötapa ja ilmatilan käyttö vaikuttaisivat tarpeeseen arvioida ilmaliikenteen ohjausjärjestelmän uudelleen järjestämistä. Lentopaikkaa käyttävät ilma-alukset, lentomäärä ja lentotoiminta-aika olisivat myös yhteydessä lentotoiminnan järjestämiseen. Aluehallintovirasto arvioi, että edellä mainituista ei voisi määrätä ympäristöluvassa hakemuksesta poikkeavalla tavalla. Koska lentoreitit, lentopaikkaa käyttävät ilma-alustyypit, lentomäärät ja lentotoiminta-aika vaikuttavat ympäristölupahakemuksessa lentopaikan meluvaikutusten kokonaisharkintaan ja siten ympäristöluvan myöntämisedellytysten täyttämisen selvittämiseen, on ne kuitenkin tarpeen sisällyttää lupamääräyksiin. Määräyksiin kirjattuna ne ovat luvan ympäristönsuojelullisen muuttamistarpeen arviointiperusteena tilanteessa, jossa lentopaikkatoimintaan esitetään muutoksia.

Lentopaikkaa käyttävien ilma-alusten ja lentopaikalta lähtevien ja lentopaikalle saapuvien lentojen reittien, laskukierroslentämisen ja lentomäärien meluvaikutus ympäristöön on selvitetty lupahakemuksessa melumallinnuksella. Lentopaikan käyttö äänitasoltaan melua enemmän ympäristöön aiheuttavien ilma-alusten lentotoimintaan sekä lentoreittien ja lentomäärien muutos edellyttäisi ympäristönsuojelullisen tarpeen laatia muutoksista melumallinnus ja arvioida mallinnustulosten perusteella ympäristöluvan muuttamistarve ympäristönsuojelulain 29 §:n tai 89 §:n nojalla. Toiminta-ajan laajentaminen tarkoittaisi yöaikaista lentotoimintaa ja muutos edellyttäisi päätöksen muuttamista melua koskevien määräysten osalta.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan lupamääräyksissä ei ole tarpeen määrätä erikseen ilmailuviranomaisen toimivallasta antaa tästä luvasta poikkeavia määräyksiä lentopaikasta. Tässä päätöksessä annetut määräykset eivät ole rajoitteena, että ilmailulaissa (864/2014) säädetty toimivaltainen viranomainen antaa määräyksiä toimivaltaansa kuuluvista asioista. Olennaista on, että ilmailuviranomaisen päätökset toimitetaan ympäristöluvan valvontaviranomaiselle, jotta valvontaviranomaisella on käytössä kaikki lentopaikan toimintaan liittyvät viranomaispäätökset.

Aluehallintovirasto viittaa myös Ratkaisun perustelut -osiossa lentopaikasta esittämäänsä. Ympäristövaikutusten kokonaisarvioinnin perusteella, sijaintipaikka ja lentopaikkaa ympäröivät olosuhteet huomioon otettuna, kaikki ympäristönsuojelun kannalta oleelliset tekijät, ilma-alustyypit, lentoreitit, lentomäärät ja toiminta-aika, täyttävät ympäristönsuojelulliset perusteet lentopaikkatoiminnalle. Määräysten mukaisesti toimittaessa toiminnan haitalliset ympäristövaikutukset saadaan ehkäistyä. Ratkaisussa on otettu myös huomioon tutustumiskäynnin muistion (21.8.2020) kirjaus, jonka mukaan eräessä muistutuksessa esitetty ohjeellisen lentorajoitusalueen siirtäminen kattamaan muistuttajan kiinteistö voidaan luvan hakijan mukaan toteuttaa. Ohjeellinen rajoitus tullaan liittämään lentopaikasta laadittavaan lähestymis- ja poistumisohjeistukseen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1) [REDACTED] ovat hakeneet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, jolla on myönnetty ympäristölupa Aero Invest Oy:n toiminnalle. Muutoksenhakijoiden on katsottava vaatineen päätöksen kumoamista ja hakemuksen hylkäämistä seuraavin perustein:

Jätevedet on puhdistettava ja jätevesien johtamista on valvottava ennen niiden laskemista rakennusalueelta laskuoihin ja sieltä edelleen Mustijokeen. Suunnitellun lentokentän ympäristön kaikki lähialueen asukkaat asuvat haja-asutusalueella. Alueelle on vaadittu jätevesien puhdistuslaitokset. On outoa, että tällainen suuri toimija saisi laskea alueella kertyvät jätevedet ojiin ja luontoon toisin kuin lähialueen kiinteistöt, joita velvoittaa ympäristönsuojelulait ja asetukset.

Ympäristönsuojelun valvontaresurssit ovat rajalliset ja on epäselvää, onko toimintaa mahdollista valvoa ja seurata reaaliaikaisesti niin, että annettuja ohjeistuksia noudatetaan.

Toiminnasta aiheutuu melurasitusta lähialueelle. Vaikka lentomelua olisi arvioitu, on epäselvää, onko mahdollisten tapahtumien meluvaikutusta arvioitu. Myös helikopterilennot aiheuttavat paljon melua.

Toiminta vaikuttaa asumisviihtyvyyteen. Betoninmurskauksesta aiheutuu melua ja pölyä. Lähialueen asukkaat ovat arvioineet asuntojen arvon laskevan kyseessä olevan toiminnan vuoksi. On kohtuuton ympäristövaikutus, jos

joutuu myymään asuntonsa alihinnalla ja muuttamaan muualle lentokentän takia.

Tälläkin hetkellä maastossa on nähtävillä metallia, joka piti olla eroteltu pois murskeen joukosta. Toimija on selittänyt sen kuuluvan normaaliin vaihteluun. Asiassa ei ole varmuutta, että myös muu haitallinen materiaali poistetaan vaatimusten mukaisesti. Alueella lojuu myös romuautoja tällä hetkellä.

Yhtiölle ei tule myöntää jatkossakaan aloittamislupaa edellä mainittuihin seikkoihin vedoten.

2) [REDACTED] sekä [REDACTED] ovat hakeneet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, jolla on myönnetty ympäristölupa Aero Invest Oy:lle lentopaikalle, kallionlouhinnalle, kiviaineksen ja betonin murskaukselle, jätteen maarakentamishyödyntämiselle ja jätevesien ojaan johtamiselle. Muutoksenhakijat ovat ensisijaisesti vaatineet aluehallintoviraston päätöksen kumoamista siltä osin kuin lupa on myönnetty lentopaikan toiminnalle.

Lentopaikan osalta muutoksenhakijat ovat vedonneet valituksenalaiseen päätökseen liitettyyn esittelijän eriävään mielipiteeseen.

Muutoksenhakijat eivät hyväksy helikopterimelua tai muuta lentomelua. Luvassa lentoliikenne on hyväksytty kaikkina viikonpäivinä 7–22, mikä olisi kohtuuton häiriö muutoksenhakijoille sekä lähikylien asukkailla. Hakija on projektin alusta alkaen kertonut muun muassa paikallislehdissä suunnitellusta koptereiden huoltoliikenteestä, joka tapahtuisi yöaikaan.

Lento- ja erityisesti helikopterimelu on äkillistä ja yllättävää, se aiheuttaa paikallisen pistekuormituksen koneiden matalan lentokorkeuden takia, eikä sitä voi verrata valtatie 25 tasaiseen liikenteen hurinaan. Muun muassa kalliolla sijaitsevilla taloilla kopterimelu on kestämaton ja ikkunat tärisyvät matalan lentokorkeuden takia.

Lentomelu aiheuttaa kohtuutonta räsytystä ihmisille ja kotieläimille, koska se ei ole tavanomaista. Paikalliset olosuhteet ovat hiljainen metsä ja luontoalue (kaavamerkintä MLY), eikä äkillinen helikopterista tuleva pistekuormitus illalla tai yöllä kuulu alueen äänimaisemaan.

Lentomelu vaarantaa ja heikentää monipuolisen ja rikkaan luonnoneläimistön elinolot varsinkin lisääntymisen aikana, vasojen luomisena, poikueiden heitteille jättöinä. Luonnon eläimet ovat naapurussuhteita koskevan lain piirissä (26/1920, 17 §) hankealueen molemmin puolin etelä-pohjoissuunnassa. Kaavassa osoitettu viherkaista ei ole riittävä eläimille ottaen huomioon lentomelun aiheuttaman häiriön.

Hankkeen pohjoispuolella olevat talot muuttuvat asumiskelvottomiksi, koska suunniteltu lentoliikenne tulisi suoraan talojen päälle ja aiheuttaisi kiinteistöjen arvon laskua. Uusin näistä rakennuksista on vuodelta 2000.

Valituksessa on lisäksi tuotu esiin muun ohessa seuraavaa:

Murskauksesta aiheutuu ympäristölle haitallista betoni- ja kivipölyä. Hankkeen ja talojen välissä on vain noin 200 metriä metsää, joten pölyhaitta murskauksesta tulisi olemaan kohtuuttoman suuri. Vastaavat tuulikulkeumat kyseisen toimijan betonimurskauksilla Mäntsälän pohjoispuolella yltyvät naapurikunnan Orimattilan puolelle.

Mäntsälän paikallisilmaston alueella on tunnetusti ylös nousevat ilmavirrat, joten betoni- ja kivipölyn kulkeumat olisivat merkittävät. Kahden kiinteistön nykyaikainen ja herkkä ilmastointijärjestelmä tulisi vaurioitumaan.

Ilmassa oleva pöly on vakava terveysriski lähinaapurustolle. Betoni- ja kivipöly voi aiheuttaa hengitystiesairauksia, eritoten lapsille. Kyseessä on merkittävä terveydellinen haitta.

Maatalousyhtymän peltomaa tulee saastumaan betonin sisältämien kemikaalien, muun muassa bisfenoli A tuulikulkeumien johdosta. Nämä pidättyvät maa-aineksessa, josta se kulkeutuu syötäviin kasveihin, kuten viljat, myyntiheinä. Maa-ainesta ei voi myöskään myydä myöhemmin aikoina. Kiinteistöjen siivoustarve, muun muassa ikkunat, pyykki, tulee haitallisen suureksi.

Louhinnalle ei tule myöntää ympäristölupaa. Louhinta aiheuttaa kohtuutonta haittaa tärinänä sekä juomaveden ja kaivojen pilaantumisen. Louhinta voi aiheuttaa pohjavesivirtaamien muutoksia, talousvesikaivojen kuivumista tai veden laadun pilaantumista. Tästä on alueella jo kokemusta, naapurin rakennettua kaivon kuivui toisen kaivo. Pohjaveden laadun heikkeneminen tai pilaantuminen aiheuttaa merkittävät terveysriskit. Veteen voi tulla radonia tai uraania louhintojen seurauksina.

Hankealueelle ajettavat jätemaat, betoni ja rakennusjäte voi sisältää karsinogeenisiä aineita, muun muassa bisfenoli A ja aiheuttaa haitallisia terveysvaikutuksia. Nämä saattavat ilmetä vasta vuosien kuluttua vedessä ja ihmisten terveydentilassa.

Räjähdykset voivat vaikuttaa talojen perustuksiin ja rakenteisiin, varsinkin kun talot ovat osin kallion päällä. Räjähdyksiä tai louhintoja ei voi tehdä näin lähellä muutoksenhakijoiden kiinteistöjä.

Hulevesiä ei saa johtaa edes väliaikaisesti avo-ojaan ennen laskeutus- tai viivästysaltaan rakentamista. Muutoksenhakijoiden pihaojaan ja edelleen peltoalueiden kautta Heinisuonojaan on jo kolmen vuoden ajan juoksutettu vesiä. Pelto-ojan pohja on noussut hankkeelta tulevan veden sisältämän irtomaan ja humuksen muodostaman lietteen takia.

Hallinto-oikeutta on lisäksi pyydetty korjaamaan projektin käyttämä nimi siten, ettei siinä mainittaisi Hirvikorpea, joka on ollut muutoksenhakijoiden sukutilan nimi jo vuodesta 1949 ja nyt toiminnassa neljännessä polvessa maatalousyhtymänä.

3) [REDACTED] *asiakumppaneineen* ovat hakeneet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, jolla on myönnetty ympäristölupa Aero Invest Oy:lle lentopaikalle, kallionlouhinnalle, kiviaineksen ja betonin murskaukselle, jätteen maarakentamishyödyntämiselle ja jätevesien ojaan johtamiselle. Muutoksenhakijat ovat ensisijaisesti vaatineet aluehallintoviraston päätöksen kumoamista siltä osin kuin lupa on myönnetty lentopaikan toiminnalle.

Lentopaikan osalta muutoksenhakijat ovat vedonneet valituksenalaiseen päätökseen liitettyyn esittelijän eriävään mielipiteeseen.

Muutoksenhakijat eivät hyväksy helikopterimelua tai muuta lentomelua. Luvassa lentoliikenne on hyväksytty kaikkina viikonpäivinä 7–22, mikä olisi kohtuuton häiriö muutoksenhakijoille sekä lähikyltien asukkaille ja eläimille. Hakija on projektin alusta alkaen kertonut muun muassa paikallislehdissä suunnitellusta koptereiden huoltotoiminnasta, joka tapahtuisi yöaikaan.

Lentokieltoalue länsipäädystä ei ole riittävä eikä tule poistamaan vaaratilanteita hevosten vaukkoontuessa tai ratsastajien pudotessa. Se ei myöskään poista ihmisten elinoloihin aiheutuvaa psykologista häiriötä ja erityisesti lasten traumaa. Kaikki koti- ja tuotantoeläimet pelkäävät, panikoivat ja sekoavat kopteripörinästä.

Lento- ja erityisesti helikopterimelu on äkillistä ja yllättävää, se aiheuttaa paikallisen pistekuormituksen koneiden matalan lentokorkeuden takia, eikä sitä voi verrata valtatie 25 tasaiseen liikenteen hurinaan. Lentomelu aiheuttaa kohtuutonta rasitusta ihmisille ja kotieläimille, koska se ei ole tavanomaista. Paikalliset olosuhteet ovat hiljainen metsä ja luontoalue (kaavamerkintä MLY), eikä äkillinen helikopterista tuleva pistekuormitus päivällä, illalla, iltayöllä kuulu alueen äänimaisemaan.

Lentomelu vaarantaa ja heikentää monipuolisen ja rikkaan luonnoneläimistön elinolot varsinkin lisääntymisen aikana, varsojen ja vasojen luomisena, poikueiden heitteille jättöinä eikä pelkkä linnuston pesimäkauden rauhoittaminen ole riittävä rajoite monipuoliselle eläimistölle ja sen elinoloille, muun muassa hirvet, peurat, kauriit, ilvekset, karhu, ketut ja muu pienpeto- ja riistaeläimistö sekä laaja ja monipuolinen metsäkanalinnusto (metsot, teeret), maakotka ja kalasääksi. Nämä luonnon eläimet ovat naapurussuhteita koskevan lain piirissä (26/1920, 17 §), joka kieltää elinolojen häirinnän muun muassa melulla, tärinällä tai pölyllä.

Hankkeen länsipuolella välittömässä kiitoradan läheisyydessä olevat 8 taloa noin 600 ja 700 metrin päässä muuttuisivat asumiskelvottomiksi, mikä aiheuttaisi kiinteistöjen arvon laskua. Myös muut alueen kiinteistöt kokevat saman vaikutuksen ja arvon laskun. Näitä kiinteistöjä alueella on arviolta noin 50 noin 800–1 500 metrin säteellä. Vaikutusalueen sisälle jääviä kiinteistöjä on moninkertainen määrä. Melu ja pöly tulisi aiheuttamaan ihmisille pysyvän terveyshaitan ja eläinten puolesta kovan stressin.

Valituksessa on lisäksi tuotu esiin muun ohessa seuraavaa:

Murskauksesta aiheutuu ympäristölle haitallista betoni- ja kivipölyä. Hankkeen ja talojen välissä on vain noin 600 metriä metsää, joten pölyhaitta murskauksesta tulisi olemaan kohtuuttoman suuri. Vastaavat tuulikulkeumat kyseisen toimijan betonimurskauksilla Mäntsälän pohjoispuolella yltyvät naapurikunnan Orimattilan puolelle.

Mäntsälän paikallisilmaston alueella on tunnetusti ylös nousevat ilmavirrat, joten betoni- ja kivipölyn kulkeumat olisivat merkittävät. Useiden kiinteistöjen nykyaikainen ja herkkä ilmastointijärjestelmä tulisi vaurioitumaan.

Ilmassa oleva pöly on vakava terveysriski lähinaapurustolle. Betoni- ja kivipöly voi aiheuttaa hengitystiesairauksia, eritoten lapsille. Kyseessä on merkittävä terveydellinen haitta.

Peltomaat tulevat saastumaan betonin sisältämien kemikaalien, muun muassa bisfenoli A tuulikulkeumien johdosta. Nämä pidättyvät maa-aineksessa, josta se kulkeutuu syötäviin kasveihin, kuten viljat, myyntiheinä. Maa-ainesta ei siten voi myöskään myydä myöhemmin aikoina. Kiinteistöjen siivoustarve, muun muassa ikkunat, pyykki, tulee haitallisen suureksi.

Louhinnalle ei tule myöntää ympäristölupaa. Louhinta aiheuttaa kohtuutonta haittaa tärinänä sekä juomaveden ja kaivojen pilaantumisen. Louhinta voi aiheuttaa pohjavesivirtaamien muutoksia, talousvesikaivojen kuivumista tai veden laadun pilaantumista. Tästä on alueella jo kokemusta, naapurin rakennettua kaivon kuivui toisen kaivo. Pohjaveden laadun heikkeneminen tai pilaantuminen aiheuttaa merkittävät terveysriskit. Veteen voi tulla radonia tai uraania louhintojen seurauksina.

Hankealueelle ajettavat jättemaat, betoni ja rakennusjäte voi sisältää karsinogeenisiä aineita, muun muassa bisfenoli A ja aiheuttaa haitallisia terveysvaikutuksia. Nämä saattavat ilmetä vasta vuosien kuluttua vedessä ja ihmisten terveydentilassa.

Räjäytykset voivat vaikuttaa talojen perustuksiin ja rakenteisiin, varsinkin kun talot ovat osin kallion päällä. Räjäytyksiä tai louhintoja ei voi toteuttaa näin lähellä muutoksenhakijoiden kiinteistöjä.

Päätöksessä mainittu viheryhteys kahden suojelualueen välissä on riittämätön. Hakijan tekemät selvitykset ovat niin sanottuja toimistoselvityksiä, eivätkä ole maastossa riittävät. Lentomelun aiheuttama häiriö ja pelote eläimille aiheuttaa viherkaistan moninkertaistamisen tarpeen MLY alueen yhtenäistämiseksi. Itäpuolella oleva Finnilän pelto on suosilmäkkeitä täynnä oleva niittymäinen alue, josta sorkkaeläimet eivät kulje yli. Sorkkaeläinten satoja vuosia vanha kulkureitti on ollut kovalla maalla hankealueen läpi.

4) [REDACTED]
[REDACTED] ovat hakeneet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, jolla on myönnetty ympäristölupa Aero Invest Oy:lle lentopaikalle, kallionlouhinnalle,

kiviaineksen ja betonin murskaukselle, jätteen maarakentamishyödyntämiselle ja jätevesien ojaan johtamiselle. Muutoksenhakijat ovat ensisijaisesti vaatineet aluehallintoviraston päätöksen kumoamista siltä osin kuin lupa on myönnetty lentopaikan toiminnalle.

Lentopaikasta aiheutuvan lentomelun ja siitä aiheutuvan kohtuuttoman rasituksen osalta muutoksenhakijat ovat vedonneet valituksenalaiseen päätökseen liitettyyn esittelijän eriävään mielipiteeseen.

Muutoksenhakijat eivät hyväksy helikopterimelua tai muuta lentomelua. Lentopaikan toiminta aiheuttaa kohtuutonta häiriötä ja melua alueella, jossa hiljaisuutta vaaditaan asumisviihtyisyyteen ja yritystoimintaan. Lento- ja erityisesti helikopterimelu on äkillistä ja yllättävää, se on ennalta arvaamatonta ja aiheuttaa paikallisen pistekuormituksen koneiden matalan lentokorkeuden ja voimakkaan melun takia, eikä sitä voi verrata valtatie 25 tasaiseen liikenteen hurinaan. Lentomelu ei kuulu paikalliseen hiljaiseen äänimaisemaan. Paikalliset olosuhteet ovat hiljainen metsä- ja luontoalue (kaavamerkintä MLY). Lentomelu tulisi olemaan ikuista, vuosikymmeniä kestävää eikä sitä voi verrata muutamia vuosia kestävään tilapäiseen louhintaan tai murskaukseen. Lentomelu aiheuttaa kohtuutonta rasitusta ihmisille ja kotieläimille, koska se ei ole tavanomaista.

Luvassa lentoliikenne on hyväksytty kaikkina viikonpäivinä 7–22, mikäli olisi kohtuuton häiriö muutoksenhakijoiden elinoloihin ja viihtyvyyteen, yritystoiminnoille sekä lähikyläen asukkailla ja eläimille. Hakija on projektin alusta alkaen kertonut muun muassa paikallislehdissä suunnitellusta koptereiden huoltoliikenteestä, joka tapahtuisi yöaikaan.

Lentotoiminta aiheuttaa kohtuutonta haittaa noin kaksi kilometriä hankealueen eteläpuolella sijaitsevan Lindforsin tilan luonto- ja elämysmatkailulle. Lindforsin tilalle noin 30 vuoden ajan rakennettu kosteikkokokonaisuus sisältää edustavan boreaalisen metsälampien biotoopin ja linnuston. Lentomelu ja liikenne tulisi suoraan alueen päälle ja se olisi kuolinisku tälle yritystoiminnalle ja luontomatkailulle, jossa hiljaisuus on erityisen tärkeä ja olennainen osa luontomatkailua. Lentopaikka ja -melu vaarantavat kansainvälisen koiravaljakkourheilun, päivittäiset harjoitukset ja kansainväliset kilpailut valjakkoradalla Lindforsin tilalla. Koiravaljakkourheilu vaarantuu myös Sälinkään kylässä.

Lentotoiminta vaarantaa elinkeinon harjoittamisen luontaishoitolassa, joka sijaitsee kentästä kaksi kilometriä itään korkealla kalliolla sijaitsevalla kiinteistöllä Hirvivaarassa. Lentotoiminta aiheuttaa kohtuutonta haittaa hiljaisuutta vaativalle hoitolatyölle. Rakennuksessa äänivalli ja ikkunat tärisyvät helikoptereiden matalan lentokorkeuden ja äkillisen kovan äänen takia sekä aiheuttaa vaaratilanteita hoitotoiminnassa. Kentän ollessa valvottoman, on mahdotonta uskoa, että annetut rajoitukset lentosuunnista pitäisivät tai ajankohdat eivät venyisi luvassa annetuista. Hankkeeseen tutustuneet kopterit ovat lentäneet itäsuuntaisesti muutoksenhakijan talon päältä kuluneiden kahden vuoden ajan aiheuttaen aina hälytystilan.

Erityisesti herkäät eläimet kuten hevoset pelkäävät kopterimelua. Lähistöllä on useita hevosten omistajia. Hankealueen länsipäädyssä 200 metrin etäisyydellä on hevosia ja nuoria ratsukoita. Pohjois-koillispuolella vain reilun kilometrin päässä hankealueesta on merkittävä Jatilan talli, joka on yksi Etelä-Suomen suurimmista ratsutalleista maneeseineen. Lentokieltoalue länsipäädyn asutukselle ei ole riittävä, eikä tule poistamaan vaaratilanteita hevosten vauhkoontuessa tai ratsastajien pudotessa. Hakijan kartalla alue on merkitty loma-asutukseksi, joten lentomelu tulisi olla selvästi alhaisempaa. Tallin toiminta ja jatkuvuus olisi uhattuna tilanteessa, jossa koptereita ja kevytilmailukoneita lentelisi alueella.

Länsipäädyn lentokieltoalue ei myöskään poista ihmisten elinoloihin aiheutuvaa psykologista häiriötä ja erityisesti lasten traumaa, tältä asutusalueelta, joka sisältää kymmeniä taloja. Kaikki koti- ja tuotantoeläimet pelkäävät, panikoivat ja sekoavat kopteripörinästä.

Hanke vaarantaa ja heikentää monipuolisen ja rikkaan luonnoneläimistön elinolot varsinkin lisääntymisen aikana, varsojen ja vasojen luomisena, poikueiden heitteille jättöinä eikä pelkkä linnuston pesimäkauden rauhoittaminen ole riittävä rajoite monipuoliselle eläimistölle ja sen elinoloille, muun muassa hirvet, peurat, kauriit, ilvekset, karhu, ketut ja muu pienpeto- ja riistaeläimistö sekä laaja ja monipuolinen metsäkanalinnusto (metsot, teeret), maakotka ja kalasääksi. Nämä luonnon eläimet ovat naapurussuhteita koskevan lain piirissä (26/1920, 17 §), joka kieltää elinolojen häirinnän muun muassa melulla, tärinällä tai pölyllä.

Vuosia kestävä ja pahimmillaan pysyvä haitta koptereiden liikenteestä aiheuttaisi kiinteistöjen arvon laskua. Tämä melu tulisi aiheuttamaan ihmisille pysyvän terveyshaitan ja koti- ja hyötyeläimille kova stressi on vakava terveyshaitta. Useiden on siten muutettava pois alueelta jatkaakseen elämäänsä ja harrastuksiaan.

Hanketta ympäröiviin kyliin on rakennettu runsaasti uusia omakotitaloja kuluneiden 15 vuoden ajalla, yleisesti ne ovat lapsiperheitä. Sälinkään koulu ja päiväkotit, Hirvihaaran koulu ja päiväkotit, Ohkolan koulu ja päiväkotit ovat kaikki täynnä alueen lapsia. Nämä perheet ovat muuttaneet alueelle hiljaisen äänimaiseman ja turvallisen asuinympäristön perusteella. Lentomelu tulisi häiritsemään sekä koulunkäyntiä että asumista.

Valituksessa on lisäksi tuotu esiin muun ohessa seuraavaa:

Murskauksesta aiheutuu ympäristölle haitallista betoni- ja kivipölyä sekä melua. Hankkeen ja lähitalojen välissä on lännessä noin 100 metriä ja pohjoispuolella noin 200 metriä metsää, joten pölyhaitta murskauksista tulisi olemaan kohtuuttoman suuri. Vastaavat tuulikulkeumat kyseisen toimijan betonimurskauksilla Mäntsälän pohjoispuolella yltyvät naapurikunnan Orimattilan puolelle. Tunnetusti betonimurskauspölyn neutralointi on erityisen haastavaa ja harvoin onnistuu.

Mäntsälän paikallisilmaston alueella on tunnetusti ylös nousevat ilmavirrat. Paikallisilmaston erikoisuuden vuoksi betoni- ja kivipölyn kulkeumat tulisivat olemaan merkittävät laajemmallekin naapurustolle useiden kilometrien säteellä. Haitalliselle betonin murskauspölylle tulisivat altistumaan kaikkien lähialueiden pellot Ohkolan, Hirvihaaran, Soukkion, Sälinkään, Keravanjärven ja Myllykylän alueella. Uusien kiinteistöjen nykyaikaiset ja herkät ilmastointijärjestelmät tulisivat vaurioitumaan.

Ilmassa oleva pöly on vakava terveystarve lähinaapurustolle. Betoni- ja kivipöly voi aiheuttaa hengitystiesairauksia, eritoten lapsille. Kyseessä on merkittävä terveydellinen haitta.

Peltomaa tulee saastumaan betonin sisältämien kemikaalien, muun muassa bisfenoli A tuulikulkeumien johdosta. Nämä pidättyvät maa-aineksessa, josta se kulkeutuu syötäviin kasveihin tai jää esimerkiksi heinäkavuton lehdistä, kuten viljat, myyntiheinät aiheuttaen herkille eläimille terveystarvejä. Maa-ainesta ei siten voi myöskään myydä myöhempinä aikoina. Kiinteistöjen siivoustarve, muun muassa ikkunat, pyykki tulee haitallisen suureksi.

Louhinnalle ei tule myöntää ympäristölupaa. Louhinta aiheuttaa kohtuutonta haittaa tärinä ja metelinä sekä juomaveden ja kaivojen pilaantumisen. Louhinta voi aiheuttaa pohjavesivirtaamien muutoksia, talousvesikaivojen kuivumista tai veden laadun pilaantumista. Tästä on alueella jo kokemusta, naapurin rakennettua kaivon kuivui toisen kaivo. Vanha Soukkiontiellä kalliolla päällä ollut kuiva kaivo täyttyi vedellä erityisen kuivana kesänä, kun hankkeessa räjäytettiin kalliota 2018 keväällä. Kahden kilometrin päässä räjäytyksistä kalliolla sijaitsevat rakennukset tärisivät ja rakennusten ikkunat helisivät. Pohjaveden laadun heikkeneminen tai pilaantuminen aiheuttaa merkittävät terveystarvet. Veteen voi tulla radonia tai uraania louhintojen seurauksina.

Hankealueelle ajettavat jätemaot, betoni ja rakennusjäte voi sisältää karsinogeenisiä aineita, muun muassa bisfenoli A ja aiheuttaa haitallisia terveystarvevaikutuksia. Nämä saattavat ilmetä vasta vuosien kuluttua vedessä ja ihmisten terveydentilassa.

Räjäytykset voivat vaikuttaa talojen perustuksiin ja rakenteisiin, varsinkin kun talot ovat osin kalliolla päällä. Räjäytyksiä tai louhintoja ei voi tehdä näin lähellä muutoksenhakijoiden kiinteistöjä.

Louhinnasta aiheutuva äänimaailma on myös omiaan pelottamaan alueen hevoset ja muut kotieläimet sekä ihmiset.

Alueelle tulisi vaatia kaatopaikkaa vastaavaa pohjavesisuojausta. Omavalvonnassa on mahdoton seurata/tietää minkälaisia maa-aineksia alueelle ajetaan.

Hakija on suunnitellut johtavansa vedet Hevossuon kautta Heinisuonojaan, mitä ei tule sallia. Koska suot ovat yhteydessä pohjavesiin, jätevesien sisältämät kemikaalit ja myrkyt tulisivat imeytymään suon kautta pohjaveteen.

Keväiset tulvat ja voimakkaat syyssateet huomioiden on selvää, että laskeutus- ja imeytysaltaat tulevat ajoittain tulvimaan eikä saostumista ehdi tapahtua. Nykyiset kertasademäärät ovat myös voimakkaassa nousussa.

Pelto-ojan pohja on noussut hankkeelta tulevan veden sisältämän irtomaan ja humuksen muodostaman lietteen takia, jota on työmaalta ohjattu suoraan avo-ojaan jo usean vuoden ajan. Hankealueella ei ole sedimenttisuojauksia metsähumuksen kulkeutumista estämässä. Suolta lähtee lisää turvejaokkeita kun sen ojastoa lisäkuormitetaan jatkuvalla juoksutuksella. Tällöin sekä Heinisuonoja tulee liettymään että Mustijoki saamaan entistä ruskeamman ja humuspitoisemman veden ja värin, mahdollisesti myös kemikaaleja, jotka eivät sakkaa pohjaan laskeutus- ja saostusaltaissa vaikuttaen joen uimaveden laatuun. Mustijoen elvytetty lohi- ja vaelluskalakanta ei kestä veden pH-muutoksia, eikä kemikaaleja tai muita myrkkijä.

Päätöksessä mainitut viheryhteydet kahden suojelualueen välissä ovat riittämättömiä. Hakijan tekemät selvitykset ovat niin sanottuja toimistoselvityksiä, eivätkä yhteydet ole maastossa riittävät. Lentomelusta eläimille aiheutuvan haitan ja pelotteen vuoksi viherkaista on moninkertaistettava MLY-alueen yhtenäistämiseksi. Itäpuolella oleva Finnilän pelto on suosilmäkkeitä täynnä oleva niittymäinen alue, josta sorkkaeläimet eivät kulje yli. Sorkkaeläinten satoja vuosia vanha kulkureitti on ollut kovalla maalla hankealueen läpi.

5) [REDACTED] ovat hakeneet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, jolla on myönnetty ympäristölupa Aero Invest Oy:lle lentopaikalle, kallionlouhinnalle, kiviaineksen ja betonin murskaukselle, jätteen maarakentamishyödyntämiselle ja jätevesien ojaan johtamiselle. Muutoksenhakijat ovat ensisijaisesti vaatineet aluehallintoviraston päätöksen kumoamista. Toissijaisesti on vaadittu luvan muuttamista siten, että rakentamista koskevat ajat rajoitetaan vain arkipäiville 7:00–18:00 ja luvassa rajataan kaikki muu mahdollinen melua tuottava toiminta pois kuten yleisötilaisuudet, konsertit, kiihdytysajot ynnä muut. Lisäksi on vaadittu, että kallion louhinnalle, kiviaineksen ja betonin murskaukselle, jätteen maarakentamishyödyntämiselle sekä jätevesien johtamiselle ojaan myönnetty ympäristölupa on määrättävä raukeamaan lentopaikalle myönnetyn ympäristöluvan tullessa hylätyksi, vaikka luvan myöntämisedellytykset niiden osalta täyttyvät.

Lentopaikan osalta muutoksenhakijat ovat vedonneet valituksenalaiseen päätökseen liitettyyn esittelijän eriävään mielipiteeseen ja siinä lentomelusta ja sen aiheuttamasta kohtuuttomasta rasituksesta ja rasituksen arvioinnista sekä lentomelun häiritsevyyden arvioinnista todettuun. Lisäksi on esitetty muun ohella seuraavaa:

Muutoksenhakijat asuvat kuuloetäisyydellä hankkeen sijaintipaikasta. Kaikki paikalla tapahtuva toiminta muuttaa asuinympäristömme poikkeuksellisen hiljaista äänimaisemaa.

Rakentamisajan rajoittamisella annettaisiin rauha ainakin viikonloppujen ajalle.

b) [REDACTED] *asiakumppaneineen* ovat vaatineet Aero Invest Oy:lle myönnetyn ympäristöluvan kumoamista. Lisäksi on vaadittu kaiken alueella käynnissä olevan laittoman rakennustyön välitöntä keskeyttämistä sekä alueen ennallistamista. On myös selvitettävä, onko myönnetyn liittymäluvan ehtoja rikottu.

Lentopaikan osalta muutoksenhakijat ovat vedonneet valituksenalaiseen päätökseen liitettyyn esittelijän eriävään mielipiteeseen koskien lentomelun kohtuuttomuutta. Lisäksi on esitetty muun ohessa seuraavaa:

Kenttäalue on maakuntakaavassa niin sanottu vihreä alue. Sille ei sovi suunniteltu lentotoiminta. Suunniteltu lentopaikka rajoittuu luonnonsuojelualueeseen. Helikopteri- ja lentokonemelu vaikuttaa luonnonsuojelualueen eliöstöön. Lentopaikkatoiminta ei sovellu yhtenäiselle erämaa-alueelle (Hirvihaara–Ridasjärvi välinen vihreä alue). Alueella on havaittu kolme nuorta maakotkaa viimeisen vuoden aikana. Mäntsälän kunta ei ole kaavoittanut lentopaikkaa 2020 kaavoituskatsaukseensa. Suunnitellusta lentopaikasta itään reilun kilometrin päässä on kaasuasema, jonka yli ei voi lentää.

Hakemuksessa helikopterin melua on arvioitu pistemäisillä otoksilla, mutta pelkästään kentän alueella. Helikopterilla kuljetaan lentäen, joten meluhaitta koskee kaikkia helikopterin lentoreitin asukkaita ja eläimiä. Sallittu lentokorkeus on matala ja helikopteri lentää asuntojen yläpuolelta. Helikopterilentojen vaikutusalueella on useita hevostalleja sekä niihin liittyvää elinkeinotoimintaa.

Hirvihaaran lentopaikka on aikaisintaan 6–10 vuoden päästä käyttökunnossa. Siinä vaiheessa sille ei ole enää tarvetta, kun Malmin lentokenttätoiminta on siirtynyt muualle tai saanut luvan lentotoiminnan jatkamiselle Malmilla.

Ympäristölle vaarallisia aineita kuten betonijätettä, hiekoitushiekkoja ja jätteiden poltosta jääneitä jätetuhkia ei pidä tuoda alueelle. Jos hiekoitushiekkoja ja masuunipolttotuhkia on suunniteltu tuotavan, on vaadittava ongelmajätetasoinen pohjaratkaisu.

Kaikkia alueen vesiä ei ole vaadittu johdettavaksi hulevesialtaaseen eikä vesien seurantaan ole minkäänlaista suunnitelmaa. Jätevesien johtamista ojaan ei voi sallia. Vedet kulkeutuvat reittiä, jonka varrella on paikallisten kotitalouksien pinta- ja porakaivoja jopa 10–20 metrin etäisyydellä Heinisuonojasta ja lisäksi lukuisia peltoja. Vesipäästöjen mittaussuunnitelma puuttuu kokonaan.

Lentopaikalle on haettu yksi liittymä valtatieltä 25. Liittymiä on kuitenkin kolme. Näyttäisi myös siltä, että lentopaikan työt on käynnistetty ilman aloituslupaa. Valitukseen liitetyistä kuvista käy ilmi, että parkkialueelle on levitetty maa-ainesta tai betonia tai molempia. Todellista tahtotilaa lentopaikan

toteuttamiseen ei ole. Kysymys on alun perinkin ollut betoni- ja polttojätteen sekä kerätyn hiekoitushiekan maahan ja luontoon saattamisesta sekä betonijätteen käsittelymaksun säästämistä.

7) [REDACTED] *asiakumppaneineen* ovat hakeneet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, jolla on myönnetty ympäristölupa Aero Invest Oy:lle lentopaikalle, kallionlouhinnalle, kiviaineksen ja betonin murskaukselle, jätteen maarakentamishyödyntämiselle ja jätevesien ojaan johtamiselle. Muutoksenhakijat ovat ensisijaisesti vaatineet aluehallintoviraston päätöksen kumoamista siltä osin kuin lupa on myönnetty lentopaikan toiminnalle.

Lentopaikan osalta muutoksenhakijat ovat vedonneet valituksenalaiseen päätökseen liitettyyn esittelijän eriävään mielipiteeseen.

Muutoksenhakijat eivät hyväksy helikopterimelua tai muuta lentomelua, ja lentopaikkapäätös on kumottava sen aiheuttaman kohtuuttoman häiriön ja metelin takia alueella, jossa hiljaisuutta vaaditaan asumisviihtyisyyteen ja yritystoimintaan. Luvassa lentoliikenne on hyväksytty kaikkina viikonpäivinä 7–22, mikäli olisi kohtuuton häiriö muutoksenhakijoiden elinoloihin ja viihtyvyyteen, yritystoiminnoille sekä lähikylien asukkaille ja eläimille. Hakija on projektin alusta alkaen muun muassa paikallislehdissä kertonut suunnitellusta koptereiden huoltoliikenteestä, joka tapahtuisi yöaikaan. On siten huomioitava naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 2 momentin mukaisesti rasisituksen syntymisen ajankohta. Kentän ollessa valvoton, on mahdotonta uskoa, että annetut rajoitukset lentosuunnista pitäisivät tai ajankohdat eivät venyisi luvassa annetuista.

Lentokieltoalue länsipäädyssä ei ole riittävä asutukselle eikä tule poistamaan vaaratilanteita hevosten vauhkouutuessa tai ratsastajien pudotessa. Alueella on kymmeniä taloja. Kaikki koti- ja tuotantoeläimet pelkäävät, panikoivat ja sekoavat kopteripörinästä.

Lento- ja erityisesti helikopterimelua on äkillistä ja yllättävää, se aiheuttaa paikallisen pistekuormituksen koneiden matalan lentokorkeuden takia, eikä sitä voi verrata valtatie 25:n tasaiseen liikenteen hurinaan. Paikalliset olosuhteet ovat hiljainen metsä ja luontoalue (kaavamerkintä MLY), eikä äkillinen helikopterista tuleva pistekuormitus päivällä, illalla, iltayöllä tai yöllä kuulu alueen äänimaisemaan. Lentomelu tulisi olemaan ikuista, vuosikymmeniä kestävä, joka tuskin vähenisi vuosien ajalla. Sitä ei voi verrata muutamia vuosia kestäväseen tilapäiseen louhintaan tai murskaukseen.

Lentomelua aiheuttaa kohtuuton rasisitusta ihmisille ja kotieläimille, koska se ei ole tavanomaista. Erityisesti herkäät eläimet kuten hevoset pelkäävät kopterimelua. Lähistöllä on useita hevosten omistajia. Hankealueen länsipäädyssä on Kolin tila, jossa ratsastus tapahtuu ulkona ja maastoreiteillä, joista yksi kulkee kentän suuntaan. Hiljaisessa metsässä helikoptereiden äänet kuuluvat kovempina ja ovat suureksi vaaraksi ratsastajille hevosten niitä pelästyessä. Hankealueen pohjoispuolella sijaitsee Jatilan talli, joka on yksi Etelä-Suomen suurimmista ratsutalleista maneeseineen. Tallin toiminta ja

jatkuvuus olisi uhattuna tilanteessa, jossa koptereita ja kevytilmailukoneita lentelisi alueella. Maastoratsastuskierrokset kulkevat Hirvikorven tien kautta kenttähankkeen takaa metsäautoteillä Hirvikorvessa hankkeen pohjoispuolella. Hiljaisuus on tärkeä ja olennainen osa yrityksen toimintaa, sen turvallisuutta ja viihtyvyyttä. Hiljaisuus ja rauha on hevosille ensiarvoisen tärkeää ja onkin eräs syy tallin suureen suosioon.

Hanke vaarantaa ja heikentää monipuolisen ja rikkaan luonnoneläimistön elinolot varsinkin lisääntymisen aikana, varsojen ja vasojen luomisena, poikueiden heitteille jättöinä eikä pelkkä linnuston pesimäkauden rauhoittaminen ole riittävä rajoite monipuoliselle eläimistölle ja sen elinoloille, muun muassa hirvet, peurat, kauriit, ilvekset, karhu, ketut ja muu pienpeto- ja riistaeläimistö sekä laaja ja monipuolinen metsäkanalinnusto (metsot, teeret), maakotka ja kalasääksi. Nämä luonnon eläimet ovat naapurussuhteita koskevan lain piirissä (26/1920, 17 §), joka kieltää elinolojen häirinnän muun muassa melulla, tärinällä tai pölyllä.

Vuosia kestävä ja pahimmillaan pysyvä haitta koptereiden liikenteestä aiheuttaisi kiinteistöjen arvon laskua. Melu tulisi aiheuttamaan ihmisille pysyvän terveyshaitan ja koti- ja hyötyeläimille kova stressi on vakava terveyshaitta. Useiden on siten muutettava pois alueelta.

Hanketta ympäröiviin kyliin on rakennettu runsaasti uusia omakotitaloja kuluneiden 15 vuoden ajalla, yleisesti ne ovat lapsiperheitä. Sälinkään koulu, Hirvihaaran koulu, Ohkolan koulu sekä Hyökännummen koulu ja päiväkotit ovat kaikki täynnä alueen lapsia. Perheet ovat muuttaneet alueelle hiljaisen äänimaiseman ja turvallisen asuin ympäristön perusteella. Lentomelu tulisi häiritsemään sekä koulunkäyntiä että asumista.

Valituksessa on lisäksi tuotu esiin muun ohessa seuraavaa:

Murskauksesta aiheutuu ympäristölle haitallista betoni- ja kivipölyä ja melua. Hankkeen ja lähitalojen välissä on lännessä ja pohjoispuolella vain pieni kaistale metsää, joten pölyhaitta murskauksesta tulisi olemaan kohtuuttoman suuri. Vastaavat tuulikulkeumat kyseisen toimijan betonimurskauksilla Mäntsälän pohjoispuolella yltyvät naapurikunnan Orimattilan puolelle. Tunnetusti betonimurskauspölyn neutralointi on erityisen haastavaa.

Mäntsälän paikallisilmaston alueella on tunnetusti ylös nousevat ilmavirrat, joten betoni- ja kivipölyn kulkeumat olisivat merkittävät laajemmallekin naapurustolle useiden kilometrien säteellä. Haitalliselle betonin murskauspölylle tulisivat altistumaan kaikkien lähialueiden pellot Ohkolan, Hirvihaaran, Soukkion, Sälinkään, Keravanjärven ja Myllykylän alueella.

Ilmassa oleva pöly on vakava terveysriski lähinaapurustolle. Betoni- ja kivipöly voi aiheuttaa hengitystiesairauksia, eritoten osalle allekirjoittaneiden lapsista. Kyseessä on siis merkittävä ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettu terveydellinen haitta.

Peltomaat voivat saastua betonin sisältämien kemikaalien, muun muassa bisfenoli A tuulikulkeumien johdosta. Nämä voivat pidäytyä maa-aineksessa, josta se kulkeutuisi syötäviin kasveihin tai jäisi esimerkiksi heinäkasvuston lehdille, viljat, myyntiheinät aiheuttaen herkille eläimille terveystriskejä. Maa-ainesta ei siten voi myöskään myydä myöhempinä aikoina.

Louhinnalle ei tule myöntää ympäristölupaa. Louhinta aiheuttaa kohtuutonta haittaa tärinästä sekä juomaveden ja kaivojen pilaantumisen.

Louhinta voi aiheuttaa pohjavesivirtaamien muutoksia, talousvesikaivojen kuivumista tai veden laadun pilaantumista. Pohjaveden laadun heikkeneminen tai pilaantuminen aiheuttaa merkittävät terveystriskit. Veteen voi tulla radonia tai uraania louhintojen seurauksina.

Hankealueelle ajettavat jättemaat, betoni ja rakennusjäte voivat sisältää karsinogeenisiä aineita, muun muassa bisfenoli A ja aiheuttaa haitallisia terveystvaikutuksia. Nämä saattavat ilmetä vasta vuosien kuluttua vedessä ja ihmisten terveydentilassa.

Räjähdykset voivat vaikuttaa talojen perustuksiin ja rakenteisiin, sillä osa alueen rakennuskannasta on vanhaa. Räjähdyksiä tai louhintoja ei voi tehdä näin lähellä muutoksenhakijoiden kiinteistöjä.

Louhinnasta aiheutuva äänimaailma on myös omiaan pelottamaan alueen hevoset ja muut kotieläimet sekä ihmiset.

Jätebisnes on kasvava erikoisala, jossa kuljetetaan monenlaista materiaalia, joiden kemikaalikuorma voikin olla arvaamaton. Miten valvotaan, mitä materiaaleja alueelle tuodaan. Kun saastunut betonikuutio murskataan pienempiin osiin ja näyte otetaan uudelta pinnalta, on tulos puhtaampi kuin mitä se todellisuudessa on.

Vesien johtamista Hevossuon kautta Heinisuonojaan ei tule sallia. Koska suot ovat yhteydessä pohjavesiin on selvää, että jätevesien sisältämät kemikaalit ja myrkyt tulisivat imeytymään suon kautta pohjaveteen. Keväiset tulvat ja voimakkaat syyssateet huomioiden on selvää, että laskeutus- ja imeytysaltaat tulevat ajoittain tulvimaan eikä saostumista ehdi tapahtua. Nykyiset kertosademäärät ovat myös voimakkaassa nousussa, vanhat putkimitoitukset eivät enää ole riittäviä kunnallistekniikoissakaan. Hankealueelta länteen noin 1,4 kilometrin päässä on pohjavesialue. Pohjavesialueen ja kentän välissä kulkee Keravanjärvestä lähtevä Vantaanjoen alkuhaara, joka on merkitty vesistöksi Metsäpellon alueella. Pohjavesialueen ja kentän välissä on runsaasti myös luonnonlähteitä, joista on suora yhteys pohjaveteen.

Hankealueella ei ole sedimenttisuojauksia metsähumuksen kulkeutumista estämässä. Suolta lähtee lisää turvejaokkeita, kun ojustoa lisäkuormitetaan jatkuvalla juoksutuksella. Tällöin sekä Heinisuonoja tulee liettymään, että Mustijoki tulee saamaan entistä ruskeamman ja humuspitoisemman veden ja värin, mahdollisesti myös kemikaaleja, jotka eivät sakkaa pohjaan laskeutus- ja saostusaltaissa vaikuttaen mahdollisesti joen uimaveden laatuun. Mustijoen

elvytetty lohi- ja vaelluskalakanta ei kestä veden pH-muutoksia, eikä kemikaaleja tai muita myrkkyyjä.

Päätöksessä mainittu viheryhteys kahden suojelualueen välissä on riittämätön. Hakijan tekemät selvitykset ovat niin sanottuja toimistoselvityksiä, eivätkä ole maastossa riittävät. Lentomelun aiheuttama häiriö ja pelote eläimille aiheuttaa viherkaistan moninkertaistamisen tarpeen MLY-alueen yhtenäistämiseksi. Huomioitavaa on, että itäpuolella oleva Finnilän pelto on suosilmäkkeitä täynnä oleva niittymäinen alue, josta sorkkaeläimet eivät kulje yli. Sorkkaeläinten satoja vuosia vanha kulkureitti on ollut kovalla maalla hankealueen läpi.

8) [REDACTED] on valituskirjelmästä tarkemmin ilmenevillä perusteilla katsottava vaatineen aluehallintoviraston päätöksen kumoamista ja ympäristölupahakemuksen hylkäämistä

9) *Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry ja Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistys ry* ovat hakeneet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, jolla on myönnetty ympäristölupa Aero Invest Oy:lle lentopaikalle, kallionlouhinnalle, kiviaineksen ja betonin murskaukselle, jätteen maarakentamishyödyntämiselle ja jätevesien ojaan johtamiselle. Muutoksenhakijat ovat ensisijaisesti vaatineet aluehallintoviraston päätöksen kumoamista lainvastaisena. Toissijaisesti on vaadittu, että ympäristölupaa on täydennettävä valituksessa esitetysti. Lisäksi on vaadittu, että luvan mukaista toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin alueella on lainmukainen kaava tai poikkeuslupa kentän rakentamiselle.

Muutoksenhakijat ovat esittäneet vaatimustensa tueksi muun ohella seuraavaa:

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakunta- ja yleiskaavalla on kaavahierarkiaa noudattaen alemmantasoista kaavoitusta ja kaavamerkintöjä koskevia hankkeiden sijoitusta ohjaava vaikutus. Mäntsälän lentokenttää koskeva varaus ei sisälly lainvoimaisiin maakunta- ja yleiskaavoihin eikä Uusimaa 2050-kaavaan tai Mäntsälän yleiskaava 2050 -kehityskuvakarttaan. Myöskään asemakaavaan sisältyvää varausta hankkeella ei ole.

Kaavoituksen osalta YVA-menettelyn yhteysviranomaisen on yksiselitteisesti todennut perustellussa päätelmässään, että hankkeella on ainakin laajemmista vaihtoehtoisissa merkittäviä seudullisia vaikutuksia maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen. Lisäksi Uudenmaan ELY-keskus on katsonut, että hankealueen maankäyttö tulee ratkaista maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa kaavoitusmenettelyssä. Hankkeen on arvioitu edellyttävän asemakaavaa. YVA-selostuksen päätelmä siitä, että hankkeen kaikkien vaihtoehtojen rakentaminen täyttäisi suunnittelutarveratkaisun edellytykset on kyseenalainen. Mäntsälän kuntakehityslautakunta on antanut hankealueella vireillä olleeseen hallirakennuksen suunnittelutarvehakemukseen kielteisen päätöksen 14.6.2017. Hankkeen yhteensovittaminen muun maankäytön kanssa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa kaavoitusmenettelyssä on jo tämän johdosta tarpeen.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksessä on todettu kaavoituksen osalta, että Uudenmaan maakuntakaavassa osa lupakiinteistöistä on merkitty metsätalouskäytössä olevaksi, laajaksi ja yhtenäiseksi metsäalueeksi (MLY), jotka ovat maakunnan ekologisen verkoston kannalta merkittäviä. Pääosin lentopaikka-alue on kaavassa valkoista aluetta. Suunnittelualueen poikki on määritetty viheryhteystarve. Alueella ei ole yleis- eikä asemakaavaa. Mäntsälän yleiskaavan 2050 laatiminen on käynnistetty 5.3.2018. Mäntsälän yleiskaava 2050 -prosessi on edelleen kesken 15.1.2021.

Viheryhteysien tärkeydestä yhteysviranomaisen on YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossa todennut, että hankealueen metsät on hakattu jo ennen YVA-menettelyn käynnistämistä, mikä on aiheuttanut haitallisia luontovaikutuksia ja heikentänyt maakuntakaavassa osoitettua viheryhteyttä ja yhtenäistä metsätalousvaltainen aluetta (MLY). Koska muutos on tapahtunut ennen YVA-menettelyä, se ei ole enää YVA-menettelyssä tarkasteltava merkittävä vaikutus. Jatkossa tulee tarkastella viheryhteyden toimivuutta ja haitallisten vaikutusten lieventämistä maakuntatasolla.

Viheryhteyden ja ekologisen verkoston toimivuus ja hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten lieventäminen maakuntatasolla ei lentopaikkaa koskevan hankkeen osalta toteudu maankäyttö- ja rakennuslain ja YVA-menettelyn yhteysviranomaisen lausunnon mukaisesti. Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa siten, että toiminta vaikeuttaa alueen käyttämistä maakuntakaavan määräämään tarkoitukseen. Näin ollen hanketta koskeva ympäristölupa on lainvastaisena kumottava.

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin osalta yhteysviranomaisen perustellun päätelmän mukaan keskeinen epävarmuustekijä on, onko hankkeessa kyse kaatopaikkatoiminnasta vai jätteen hyödyntämisestä. Hankkeeseen liittyy myös epävarmuus lentokentän toteutumisesta. Jos lentokenttää ei rakenneta, hanke näyttäytyy etupäässä betoni- ja muun jätteen loppusijoitus- / kaatopaikkahankkeena. Yhteysviranomaisen perustellun päätelmän mukaan YVA-menettelyssä ilmenneet puutteet ja epävarmuustekijät tulee ottaa huomioon ja korjata hankkeen jatkosuunnittelun sekä tulevien lupa- ja hyväksymismenettelyjen yhteydessä.

Hanketta koskeva ympäristölupa on myönnetty toiminnalle, jonka todellinen tarkoitus on edelleen epäselvä. Hanke sisältää pitkäkestoista jätteen loppusijoitusta ennen mahdollista lentokentän rakentamista. Jos kyse on kaatopaikasta, ei sellaiselle ole haettu lupaa.

Hakemuksessa on todettu, että betonijätettä voidaan varastoida alueella jopa vuoden verran. Hakemuksesta käy lisäksi selville, että betonijätteen kelpoisuustodistuksia on suunniteltu hankittavaksi vasta sitten, kun betonia on jo tuotu alueelle. Määräyksen 10 mukaan murskausalue saa olla maapohjainen. Luvasta puuttuu määräys betonin varastoinnista ennen murskausta. Luvassa tarvitaan määräys, joka edellyttää jätebetonilta kelpoisuustodistusta ennen kuin se tuodaan alueelle. Luvassa pitää edellyttää suojausta betonin alle, ettei mahdollisia haitta-aineita päädy vesistöihin tai pohjaveteen.

YVA-menettelyn yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä on korostettu, että laajimmassa hankevaihtoehdossa esitetty 12 vuoden rakentamisaika ei viittaa normaaliin rakentamiseen vaan jätemateriaalin suuren määrän sijoittamisen mahdollistamiseen. Tähän Aero Invest Oy on vastannut, että miksiköhän ELY-keskus haluaa vaikeuttaa kiertotalouden toteuttamista. Kierrätysbetonilla voitaisiin korvata neitseellistä louhetta ja mursketta. On käsittämätöntä, kuinka perustellussa päätelmässä epäillään lentokenttää jätehuoltohankkeeksi.

Lupaviranomaisen on ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan tutkittava ympäristölupien myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. YVA-menettelyn ja sen perustellun päätelmän huomioon ottaminen on säädetty ympäristönsuojelun eli yleisen edun näkökulmasta huomioonotettavaksi. Hankkeen tarkoituksen ja tarpeen selvittäminen on ympäristölupamenettelyn keskeinen osa.

Aluehallintoviraston yhtenä perusteena lupien myöntämiselle on toiminnan määräaikaisuus. Pitkä jopa kuuden vuoden rakentamisaika, jona aikana jätemateriaalia sijoitetaan alueelle ilman voimassa olevaa ilmailulupaa lentokentän rakentamiselle, mahdollistaa pitkäkestoisen jätteen loppusijoituksen kaatopaikan tavoin. Koska lentokentällä ei toistaiseksi ole tarvittavia lupia eikä kaavaa, on mahdollista, että lentokenttätoimintaa ei koskaan aloiteta. Tästä syystä hanketta on toistaiseksi varovaisuusperiaatteen mukaisesti käsiteltävä kaatopaikkatoimintana eikä jätteen hyödyntämisenä maanrakennuksessa.

Hankealueen eteläpuolella sijaitsee Mustametsän Natura-alue, jonka suojeluperusteena ovat luontotyytit ovat borealiset luonnonmetsät ja puustoiset suot. Rakennettavan kenttäalueen ja sen etelä-lounaispuolella sijaitsevan Natura-alueen väliin jätetään ympäristölupien mukaan 15 metrin levyinen maakaistale. Hakemuksen mukaan hankealueelta ei valu ennen hankkeen toteuttamista tai hankkeen toteuttamisen jälkeen hulevesiä Natura-alueelle, joten hankkeella ei hakemuksen mukaan ole vaikutuksia puustoisien suon vesitasapainoon. Toteamus ei perustu asianmukaisiin pintavesivaikutuksia koskeviin selvityksiin.

Hakemuksen mukaan lentokenttätoiminnot eivät vaikuta alueen puustoiisiin soihin eikä niiden eläimistöön. YVA-menettelyn perustellun päätelmän mukaan Natura-arvioinnissa ei SPA-alueiden osalta ole tehty linnuston lajikohtaista tarkastelua eikä arviointi ole siltä osin täysin asianmukainen.

Mikäli lentokenttätoiminta joskus aloitetaan, aiheutuu siitä esimerkiksi melu- ja pölyvaikutuksia, jotka leviävät myös Natura-alueelle. Ilman asianmukaisia linnuston tai muita lajiselvityksiä on mahdotonta tehdä johtopäätöstä siitä, ettei hankkeella ole vaikutusta Natura-alueen tai muun ympäristön eliöstöön.

Jätteen sijoittamisella hankealueelle on keskeinen rooli ympäristövaikutusten arvioinnissa. Natura-arvioinnissa ei ole puututtu rakentamis- ja jätteenkäsittelytoiminnan aikaisiin vaikutuksiin Natura-alueen luontoarvoihin.

Esimerkiksi murskaustoiminnasta aiheutuvan pölyn kulkeutumista ja vaikutuksia ennestään valtatie 25:n rasittamalle Natura-alueelle ei ole arvioitu.

Hankkeen vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin ei ole ympäristönsuojelulain vaatimalla tavalla selvitetty ympäristölupamenettelyssä.

YVA-menettelyn yhteysviranomaisen on perustellussa päätelmässä todennut, että hankkeen pintavesivaikutukset voidaan katsoa merkittäviksi, erityisesti koska niihin kohdistuu paljon epävarmuustekijöitä. Purkubetoni-/hiekoitussoratäytön suotoveden laadusta ei ole annettu sellaista arviota, että merkittävien pintavesivaikutusten poissulkeminen olisi mahdollista. Hankkeesta voi aiheutua vesien pilaantumista. Hankkeen jätevesien purkualueen omistaja on esittänyt vastustavansa hanketta.

Lupahakemuksessa on todettu, että jätebetonista ei välttämättä ole tehty kelpoisuus selvitystä ennen alueelle tuontia ja että ympäristökelpoisuus tutkitaan edustavista kokoomanäytteistä, jotka on muodostettu osanäytteistä. Hakemuksen mukaan betoni- ja tiilimurskeesta otetaan kokoomanäytteitä 10 000 tonnin massaerittäin. Jos betoni- ja tiilimurske ei täytä vaatimuksia, voidaan sitä käsitellä eri tavoin, ikäännyttäminen mukaan lukien, sen ympäristökelpoisuuden parantamiseksi. Tällöin ympäristökelpoisuus tutkitaan uudelleen käsitelystä materiaalista otetuista osanäytteistä.

Ikäännyttämisen tai muun varastoinnin aikana betonista saattaa liueta haitallisia aineita. Todennäköisyys pintavesien pilaantumiselle kasvaa edellä mainituissa tilanteissa, koska kelpoisuus on aluksi todettu huonoksi. Koska alue saa olla maapohjainen, myös pintavesien pilaantuminen on mahdollista. Todennäköistä on myös, että betonijäte jää pitkäksi ajaksi käsittelemättömänä taivasalle. Lupamääräyksillä on joko kiellettävä muun kuin sijoituskelpoiseksi todetun betonijätteen tuonti tai edellytettävä vettä läpäisemätöntä pohjarakennetta ja hulevesien puhdistusrakenteita varastoidun jätebetonin sijoituspaikalla. Hankkeen viivästyminen on mahdollista. Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin on varmistettava myös siinä tapauksessa, että lentokenttää ei tule. Muutoksenhakijat ovat pinta- ja pohjavesivaikutusten osalta lisäksi viitanneet aluehallintovirastolle 14.8.2020 jättämänsä muistutukseen yhtiön ympäristölupahakemuksen täydennyksistä.

Valituksessa on vedottu valituksenalaiseen päätökseen liitettyyn esittelijän eriävään mielipiteeseen ja todettu, että hankkeella on haitallisia meluvaikutuksia lähinaapureihin ja luontoon koko keston ajan.

Hankkeella on sekä rakentamisen että käytönaikaisia kielteisiä ilmastovaikutuksia, jotka tulisi arvioida tarkemmin ja kompensoida. Toiminnan jatkuvuuteen liittyy riskejä, ja vakuuksien on riitettävä kattamaan jätteen loppukäsittely.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on valitusten johdosta antamassaan lausunnossa todennut, ettei sillä ole lisättävää siihen, mitä valituksenalaisen päätöksen ratkaisussa ja sen perusteluissa on sanottu.

Hallinto-oikeus on varannut *Mäntsälän kunnalle, Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Mäntsälän kunnan kaavoitusviranomaiselle sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueelle* tilaisuuden antaa valituksista kirjallinen vastine. Vastineita ei ole annettu.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on valitusten johdosta antamassaan vastineessa viitannut ympäristölupaprosessin aiemmissa vaiheissa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle antamiinsa lausuntoihin. Vastineessa on lisäksi tuotu esiin muun ohessa seuraavaa:

Mäntsälä Aero Oy on hakenut 19.11.2018 Liikenteen turvallisuusvirastolta, nykyisin Liikenne- ja viestintävirastolta, lentopaikan rakentamislupaa ilmailulain 79 §:n mukaisesti. Luvan myöntämisen edellytyksistä säädetään tyhjentävästi saman lain 81 §:ssä. Liikenne- ja viestintävirasto on suorittanut lupaa koskien jo ilmailulain edellyttämät viranomaiskuulemiset, mutta lupaprosessi on edelleen kesken. Rakentamisluvan myöntäminen edellyttää, että lentopaikalle on muun muassa myönnetty ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa. Koska ympäristöluvan mukaista toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin ympäristölupa on saanut lainvoiman, ei myöskään rakentamislupaa ole hankkeelle myönnetty, vaan Liikenne- ja viestintävirasto odottaa ympäristöluvan lainvoimaisuutta.

Liikenne- ja viestintävirasto on arvioinut ympäristölupaprosessin ollessa vielä kesken, että lentotoimintaa on mahdollista harjoittaa turvallisesti tietyin ehdoin esitetyillä lentopaikan infran ja ilmatilan ratkaisulla. Näin ollen esimerkiksi valituksessa esiin tuotu huoli lentotoiminnan vaikutuksista Helsinki-Vantaan lentoasemaan ei nyt haettava toiminta huomioiden ole Liikenne- ja viestintäviraston näkemyksen mukaan perusteltu. Lentoturvallisuuteen liittyvät kysymykset muutoinkin ratkaistaan muun kuin ympäristölupaprosessin yhteydessä. Ilmailuviranomaisena Liikenne- ja viestintävirasto valvoo suunnitelmaa, valmista lentopaikkaa sekä toimintaa siellä, jotta lentopaikka ja sen pitäjä täyttävät ilmailulain ja ilmailumääräysten asettamat vaatimukset lentoturvallisuuden osalta. Valituksissa on kiinnitetty huomioita myös muun muassa minimilentokorkeuteen, josta säännellään yhteiseurooppalaisissa lentosäännöissä, eivätkä ne siten ole myöskään ympäristölupaprosessin piiriin kuuluvia seikkoja. Tämän lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto on toimivaltainen rajoittamaan tarvittaessa lentotoimintaa melusta johtuen ja lentopaikan pitoluvassa voidaan puolestaan ottaa kantaa siihen, minkälaiseen liikenteeseen tai muuhun ilmailuun lentopaikkaa saa käyttää.

Mäntsälän kunnan terveydensuojeluviranomainen on valitusten johdosta antamassaan vastineessa ilmoittanut, että se ottaa kantaa valituksissa

esitettyihin terveydensuojeluun liittyviin teemoihin, joita ovat suunnitellun toiminnan aiheuttama melu, vaikutukset pohjavesiin ja pölyäminen.

Lupapäätöksen mukaan lentotoiminnasta aiheutuvat keskiäänitasot eivät tehdyn meluselvityksen perusteella ylitä melun ohjearvoja. Esitetyt melun ohjearvot koskevat ulkomelun raja-arvoja. Yleensä ulkomeluraja-arvojen alittuessa, ei myöskään sisätilojen melun ohjearvot ylity. Asuinrakennuksiin kulkeutuvan melun on alitettava asuntojen sisätiloissa asumisterveysasetuksen toimenpiderajat. Melun kulkeutumista häiriintyviin asuinrakennuksiin on tarvittaessa pyrittävä vähentämään esimerkiksi lisäämällä puustoa sekä rajoittamalla toiminta-aikoja. Lupapäätöksen mukaan toiminta ei sijoitu yöaikaan (klo 22–7), joskin päätöksessä on mainittu helikopteritoimintaa harjoitettavan myös lentotoiminnan toiminta-ajan ulkopuolella. Mikäli helikopteritoimintaa harjoitetaan yöaikaan, on yöajan melun toimenpiderajat huomioitava. Meluarvoja on syytä tarkastella yhdessä alueella olevan muiden melua aiheuttavien toimintojen yhteisvaikutuksena.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan ihminen altistuu jatkuvasti pienelle määrälle Bisfenoli A:ta. Suurin osa altistumisesta tapahtuu ravinnon kautta, johon sitä voi vapautua ruuan kanssa kosketuksissa olevista muoveista ja säilykepurkeista. Lisäksi myös ihon kautta voi tapahtua altistumista kosmetiikkapakkauksista. Bisfenoli A hajoaa ympäristössä erittäin nopeasti, eikä se kerry maaperään tai eliöihin. Euroopan elinturvallisuusvirasto EFSA on arvioinut, että Bisfenoli A:lle altistuminen ei ole merkittävä terveysriski sen haitallisista ominaisuuksista huolimatta. Ihmisen altistumisen Bisfenoli A:lle on arvioitu olevan 3–5 kertaa pienempää kuin pitoisuus, jolle ihmisen on arvioitu voivan altistua ilman merkittäviä terveysriskejä. Voimaan tulleen uuden juomavesidirektiivin myötä Bisfenoli A on otettu mukaan talousveden laatuvaatimusmuuttujiin. Muuttujalle on juomavesidirektiivissä asetettu talousveden raja-arvoksi 2,5 µg/l.

Talousvesikaivojen kuivumisiin liittyvien riskien osalta on lupapäätöksessä todettu, että hydrologista yhteyttä lähialueen talousvesikaivoihin ei karttatarkastelun mukaan ole. Lisäksi kaivot sijaitsevat päätöksen mukaan lentokenttäalueelta purkaviin vesiin nähden ylävirran puolella, minkä takia lupapäätöksessä ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa määräyksiä niiden tarkkailusta.

Valituksissa on viitattu lupapäätöksen sallivan jätevesien johtamisen ojaan. Terveysvalvonnan tietojen mukaan lupapäätöksessä on sallittu ohjata ojaan alueelta tulevat hulevedet laskeutusaltaan kautta. Lupapäätöksessä on saniteettijätevesien osalta mainittu erikseen, että ne on johdettava käsittelyyn pienpuhdistamoon tai umpisäiliöön. Näiden osalta on varmistettava pienpuhdistamon tai umpisäiliön riittävä kapasiteetti suhteessa jätevesien määrään sekä hallittu ylivuoto niin, että jätevesistä ei aiheudu terveyshaittaa.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue on valitusten johdosta antamassaan vastineessa todennut, että valitukset kohdistuvat pitkälti hankkeesta aiheutuviin meluvaikutuksiin sekä pinta- ja pohjavesivaikutuksiin. Näiden osalta on

viitattu ELY-keskuksen lupakäsittelyn aikana annettuun lausuntoon. Vastineessa on lisäksi todettu, että lupapäätökseen liitetystä esittelijän eriävissä mielipiteessä esitetyt näkökannat lentomelun häiritsevyydestä ovat aiheellisia ja huomioon otettavia asiaa ratkaistaessa.

Uudenmaan liitto on valitusten johdosta antamassaan vastineessa viitannut ympäristölupahakemuksesta antamaansa lausuntoon koskien maakuntakaavan maankäyttö- ja rakennuslain mukaista ohjausvaikutusta ja viheryhteyksiä. Vastineessa on lisäksi tuotu esiin muun ohessa seuraavaa:

Alueella, jota valitukset koskevat, on voimassa Uudenmaan maakuntakaava, Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaava, Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava sekä Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava. Alueella ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa tai asemakaavaa, joten maakuntakaavat ovat ohjeena ryhdyttäessä toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Uudenmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt elokuussa 2020 Helsingin seudun vaihemaakuntakaavan, joka voimaan tullessaan korvaa alueen voimassa olevat maakuntakaavat. Helsingin seudun vaihemaakuntakaava ei tuo alueelle tai sen läheisyyteen muutoksia verrattuna nyt voimassa oleviin maakuntakaavoihin. Mäntsälän kunta on aloittanut koko kunnan yleiskaavan laatimisen, joka koskee myös hankealuetta.

Maakuntakaavan viheryhteysmerkintä on kehittämisperiaatemerkintä ja osoittaa viheryhteyden ohjeellisen linjauksen. Kaava ei osoita yhteyden tarkkaa sijaintia eikä yhteyden leveyttä maastossa. Viheryhteyttä toteutettaessa on tapauskohtaisesti arvioitava, onko yhteyden painopiste virkistyksessä tai ekologiassa. Hankealueen itäosan kautta kulkeva merkittävä viheryhteyttä voidaan pitää erityisesti ekologian ja lajien liikkumisen kannalta tärkeänä kahden MLY-alueen välillä. Maakuntakaavan viheryhteyttä ei koske maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Maakuntakaavan MLY-alueet ovat valtatie molemmin puolin varsin leveät, noin 3800 metriä ja lähes kokonaan puustoisia. Valtatie ei ole riista-aidattu. Olosuhteiden ja maakuntakaavamerkinnän ohjeellisen luonteen vuoksi voidaan katsoa, ettei hanke estä tai vaikeuta olennaisesti viheryhteyden asianmukaista toteuttamista yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. On kuitenkin huomattava, että hankealueen sijainti kahden MLY-alueen välissä vähentää toteuttamiskelpoisten viheryhteyksien sijaintipaikkoja. Hankealueen ulkopuolelta on kuitenkin löydettävissä maakuntakaavan tavoitteiden mukainen toteuttamiskelpoinen viheryhteys valtatie 25 yli MLY-alueiden välille.

Aero Invest Oy on antanut valituksista, lausunnosta ja vastineista vastineen. Yhtiö on vastineenaan viitannut hankkeen yhteydessä tehtyyn asiantuntijatyöhön, pidettyihin kokouksiin sekä hankkeesta laadittuun ympäristövaikutusten arviointiin. Vastineen mukaan virtuaalisesti on todennettu, ettei kenttä aiheuta häiriötä saapuvilla ja lähtevillä koneilla. Muun muassa lentomelu ei haetulla määrällä ylitä lähellekään kahden eri mallinnuksen tuloksen mukaista määrää. Aluehallintovirasto on perusteellisesti ja Mara-asetusta tiukemmin tulkinnut kiertotalousmateriaalien

hyötykäyttöä kentän rakentamisessa. Ympäristölupa on muutoinkin erittäin tiukka.

██████████ ovat antaneet vastaselityksen, jossa on todettu muun ohessa, että terveydensuojeluviranomaisen vastaus kaivojen sijainnista purkaviin vesiin nähden ylävirran puolella on virheellinen. Metsämaan ja Metsäpellon haja-asutusalue on alempana kuin kyseinen lentokenttähanke, ja vedet virtaavat sieltä asutuksen suuntaan vastaselitykseen oheistetuissa liitteissä selvitetyn mukaisesti.

██████████ ja hänen asiakumppaninsa ovat vastauksena hallinto-oikeuden vastaselitys- ja lisäselvityspyyntöön toimittaneet lisäselvitystä maatalousyhtymän osakkaista, muutoksenhakijoiden yhteystiedoista sekä ██████████ valitusoikeuden perusteista.

██████████ ja hänen asiakumppaninsa ovat antaneet lausunnosta ja vastineista vastaselityksen, jossa on muun ohessa esitetty selvitystä siitä, että Metsämaan ja Metsäpellon haja-asutusalue on alempana kuin lentokentän hankealue, ja että vedet virtaavat lentokenttähankkeen länsipäädystä asutusalueen suuntaan. Pelkona on, että haja-asutusalueella olevat ruokavesikaivot saastuvat.

██████████ ja hänen asiakumppaninsa ovat vastauksena hallinto-oikeuden vastaselitys- ja lisäselvityspyyntöön toimittaneet lisäselvitystä ██████████ ja ██████████ valitusoikeuden perusteista.

██████████ a hänen asiakumppaninsa ovat vastauksena hallinto-oikeuden vastaselitys- ja lisäselvityspyyntöön toimittaneet lisäselvitystä ██████████ ja ██████████ valitusoikeuden perusteista.

██████████ ja hänen asiakumppaninsa ovat vastauksena hallinto-oikeuden vastaselitys- ja lisäselvityspyyntöön toimittaneet lisäselvitystä muutoksenhakijoiden yhteystiedoista sekä antaneet lausunnosta ja vastineista vastaselityksen.

██████████ ja hänen asiakumppaninsa ovat antaneet lausunnosta ja vastineista vastaselityksen, jossa on todettu muun ohessa, että terveydensuojeluviranomaisen vastineessa esitetyllä puuston lisäämisellä meluntorjuntatoimenpiteenä ei tulisi olemaan vaikutusta melun kulkeutumisen estämisessä. Liittyen talousvesikaivoihin on huomioitava, että länsipäädyssä maasto on kentältä Keravanjärven suuntaan laskeva.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry ja Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistys ry ovat toimittaneet vastauksena hallinto-oikeuden vastaselitys- ja lisäselvityspyyntöön lisäselvitystä Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistyksen nimenkirjoitusoikeutetuista.

██████████ asiakumppaneineen on 17.5.2022 toimittanut lisäselvitystä ██████████ ja ██████████ valitusoikeuden perusteista.

██████████ asiakumppaneineen on 12.5.2022, 13.5.2022 ja 16.5.2022 toimittanut lisäselvitystä ██████████ ██████████ sekä ██████████ ja ██████████ valitusoikeuden perusteista.

Aero Invest Oy:lle on toimitettu tiedoksi muutoksenhakijoiden vastaselitykset ja lisäselvitykset.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Valitusten tutkimatta jättäminen

1. Hallinto-oikeus ei tutki ██████████ valitusta.

2. Hallinto-oikeus ei tutki ██████████ ja hänen asiakumppaneidensa valitusta ██████████ ja ██████████ tekemänä. Valitus tutkitaan ██████████, ██████████, ██████████ ja ██████████ tekemänä.

Hallinto-oikeus ei tutki ██████████ ja hänen asiakumppaneidensa valitusta ██████████ ja ██████████ tekemänä. Valitus tutkitaan ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████ ja ██████████ tekemänä.

Hallinto-oikeus ei tutki ██████████ ja hänen asiakumppaneidensa valitusta ██████████, ██████████ ja ██████████ tekemänä. Valitus tutkitaan ██████████, ██████████ ja ██████████ tekemänä.

Hallinto-oikeus ei tutki ██████████ ja hänen asiakumppaneidensa valitusta ██████████ tekemänä. Valitus tutkitaan ██████████, ██████████, ██████████ ja ██████████ tekemänä.

Hallinto-oikeus ei tutki ██████████ ja hänen asiakumppaneidensa valitusta ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████ ja ██████████ tekemänä. Valitus tutkitaan ██████████, ██████████ ja ██████████ tekemänä.

Perustelut

1. Valituksen tekeminen määräajassa

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 13 §:n 2 momentin mukaan valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Saman lain 14 §:n 1 momentin mukaan valitus on toimitettava valitusajassa

toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Saman lain 81 §:n 2 momentin mukaan tuomioistuin jättää valituksen tutkimatta muun ohessa, jos valitusta ei ole tehty määräajassa.

Valituksenalainen päätös on ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti annettu yleisesti tiedoksi julkisella kuulutuksella 9.12.2020. Valituksenalaiseen päätökseen on liitetty asianmukainen valitusosoitus.

Lupapäätöstä koskevassa kuulutuksessa on mainittu, että päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta eli 16.12.2020 ja että päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuulutuksessa ja päätökseen liitetystä valitusosoituksessa on mainittu, että valitusaika päättyy 15.1.2021.

Muutoksenhakijan valituskirjelmä on saapunut Vaasan hallinto-oikeuteen 18.1.2021 eli valitusajan päättymisen jälkeen, mistä syystä hallinto-oikeus ei tutki valitusta.

2. Valitusoikeus

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 2 momentin mukaan tuomioistuin jättää valituksen tutkimatta muun ohessa, jos valittajalla ei ole valitusoikeutta.

Ympäristönsuojelulain 191 §:n 1 momentin mukaan valitusoikeus on muun muassa asianosaisella. Pykälän perusteluiden (HE 214/2013 vp) mukaan pykälässä säädettäisiin valitusoikeudesta lähes samoin kuin voimassa olevan ympäristönsuojelulain (86/2000) 97 §:ssä. Mainitun 97 §:n 1 momentin 1 kohdan sanamuodon mukaan valitusoikeus oli sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattoi koskea. Lainkohdan perustelujen (HE 84/1999 vp) mukaan valitusoikeus olisi asianosaisilla, joita olisivat luvan hakija sekä haitankärsijät, joiden etua tai oikeutta päätös koskee. Jo vanhan ympäristönsuojelulain (86/2000) aikana vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan valitusoikeuden edellytyksenä on pidetty sitä, että päätös välittömästi koskee muutoksenhakijan oikeutta ja etua. Hallinto-oikeus toteaa, että tätä vaikutusta ja sen välittömyyttä arvioidaan ympäristönsuojelulain mukaisessa lupa-asiassa ottamalla huomioon hakemuksessa esitetty toiminta ja sen arvioidut vaikutukset esimerkiksi haitankärsijöiden omistamien tai hallinnoimien kiinteistöjen käyttöön, haitankärsijän asuinpaikkaan taikka muihin mahdollisiin seikkoihin, jotka voisivat osoittaa laissa tarkoitettua asianosaisuutta.

Haitankärsijöiden valituksissa on vaadittu päätöksen kumoamista muun ohessa sillä perusteella, että lentotoiminnasta aiheutuva lentomelu aiheuttaa kohtuutonta melurasitusta.

Hallinto-oikeus toteaa ensinnä, että valitusoikeuden olemassaoloa valituksenalaisessa asiassa tutkittaessa on lähtökohtana pidettävä, että ympäristölupa-asiassa ei käsitellä lentokoneilla ja helikoptereilla lentämisestä

aiheutuvaa pilaantumista muutoin kuin siltä osin kuin se aiheutuu lentotoiminnasta haetun lentopaikan lähialueella. Lupahakemukseen liitettyjen lentotoimintaa koskevien ympäristömeluselvitysten perusteella hakemuksessa kuvatus lentopaikan lentotoiminnasta mallinnuksessa käytetyillä lentomäärillä aiheutuvat päiväajan keskiäänitasojen laskennalliset melualueet eivät kohdistu erityisen laajalle alueelle. Hallinto-oikeus toteaa kuitenkin, että valitusoikeutta puheena olevassa asiassa arvioitaessa on otettava huomioon, että lentokoneen ja helikopterin saapuminen ja poistuminen sekä lentokoneen laskukierroslentäminen saattavat hakemuksessa kuvattujen pohjoisen ja eteläisen suunnan lähestymis- ja poistumisreittien sekä laskukierroslentämistä kuvaavan lentoreitin alapuolella ja lähistöllä aiheuttaa, myös lennon tässä vaiheessa oleva suhteellisen matala lentokorkeus huomioiden, häiriötä siten, että lentopaikan toiminta voi aiheuttaa häiriötä myös muille kuin haetun lentopaikan välittömässä läheisyydessä olevien kiinteistöjen omistajille ja haltijoille.

Hallinto-oikeudella käytettävissä olevan selvityksen mukaan [REDACTED] ja [REDACTED] asuvat noin viiden kilometrin etäisyydellä haetusta lentopaikasta. Hallinto-oikeus on tästä syystä pyytänyt lisäselvitystä siitä, mihin he perustavat valitusoikeutensa asiassa. Lisäselvityksessä [REDACTED] ja [REDACTED] valitusoikeutta on perusteltu sillä, että [REDACTED] ja [REDACTED] ovat haetusta lentopaikkakiinteistöstä noin 400 metrin etäisyydellä sijaitsevan perikunnan omistaman tilan [REDACTED] toissijaisia osakkaita. Hallinto-oikeus toteaa, ettei kyseisenlainen liityntä haetun lentopaikan läheisyydessä ja sen välittömän lentotoiminnan vaikutusalueella sijaitsevaan kiinteistöön kosketa [REDACTED] ja [REDACTED] etua ja oikeutta siten, että he olisivat asiassa ympäristönsuojelulain 191 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla asianosaisia. Kun muutakaan perustetta valitusoikeuden perusteeksi ei ole esitetty, valitus on [REDACTED] ja [REDACTED] tekemänä jätettävä tutkimatta.

Hallinto-oikeudella käytettävissä olevan selvityksen mukaan [REDACTED] ja [REDACTED] asuvat noin kuuden kilometrin etäisyydellä haetusta lentopaikasta etelään Mäntsälän Ohkolassa. Hallinto-oikeus on tästä syystä pyytänyt lisäselvitystä siitä, mihin he perustavat valitusoikeutensa asiassa. Lisäselvityksessä [REDACTED] ja [REDACTED] valitusoikeutta on perusteltu sillä, että ulkoilu ja luontoarvot koskevat melun ohella muitakin kuin kentän läheisyydessä asuvia, muutoksenhakijoilla on jokamiehenoikeus alueen rauhaan ja että lentoliikenne vaikuttaa myös Ohkolan kylään.

Hallinto-oikeudella käytettävissä olevan selvityksen mukaan [REDACTED] omistaa kiinteistön noin seitsemän kilometrin ja [REDACTED] noin kolmen kilometrin etäisyydellä haetusta lentopaikasta. [REDACTED] asuinpaikan etäisyys haetusta lentopaikasta on noin kahdeksan kilometriä. Hallinto-oikeus on tästä syystä pyytänyt lisäselvitystä siitä, mihin he perustavat valitusoikeutensa asiassa. Lisäselvityksessä [REDACTED] valitusoikeutta on perusteltu sillä, että muutoksenhakija asuu lentoliikenteen vaikutusalueella omalla kiinteistöllä ja että helikopterimelu sekä lentoliikenne häiritsee elämää ja [REDACTED]. Lisäksi hankkeen toteutuminen estää [REDACTED] harjoitusreitit ja yhteyden Sälinkäältä Ohkolaan.

██████████ ja ██████████ valitusoikeutta on hankkeen vaikutusalueella asumisen lisäksi perusteltu sillä, että he ovat aktiivisia luonnossa liikkujia, marjastajia ja sienestäjiä ja ██████████ ja että alueella on ollut merkittävä rooli riistanhoidossa ja aktiivimetsästyksessä ██████████ koko kylälle.

Hallinto-oikeus toteaa, ottaen huomioon edellä ympäristönsuojelulain 191 §:stä ja sen esitöissä valitusoikeudesta todetun, että asianosaisuutta ja siten myöskään valitusoikeutta ei voida perustaa yksinomaan haetun lentopaikka-alueen ympäristön merkitykseen muutoksenhakijoille tärkeänä luonto- ja virkistyskohteena. Tästä syystä ja ottaen huomioon ██████████ ja ██████████, sekä ██████████, ██████████ ja ██████████ hallinto-oikeudelle ilmoittamien asuinpaikkojen sekä asuinalueiden etäisyys haetusta lentopaikasta sekä heidän valitusoikeuden perusteista hallinto-oikeudelle esitetty, päätös ei välittömästi koske heidän oikeutta ja etua, mistä syystä valitukset on edellä ratkaisukohdasta ilmenevästi jätettävä heidän tekemänä tutkimatta.

Hallinto-oikeudella käytettävissä olevan selvityksen mukaan ██████████ asuinalue sijaitsee noin kolmen kilometrin etäisyydellä haetusta lentopaikasta. ██████████ valitusoikeutta on perusteltu muutoksenhakijoiden vastaselityksessä hankkeen vaikutusalueella asumisella ja sillä, että lentoreittien aiheuttama lentomelu sekä alueen tapahtumien melu tulisi aiheuttamaan kohtuutonta melurasitusta.

Hallinto-oikeudella käytettävissä olevan selvityksen mukaan T ██████████ ja ██████████, J ██████████ ja ██████████, ██████████, ██████████ ja ██████████ sekä ██████████ hallinto-oikeudelle ilmoittamat asuinpaikat sijaitsevat noin 3–9 kilometrin etäisyydellä haetusta lentopaikasta. Hallinto-oikeus on tästä syystä pyytänyt lisäselvitystä siitä, mihin he perustavat valitusoikeutensa asiassa. ██████████ on hallinto-oikeudelle antamissaan lisäselvityksissä perustellut valitusoikeuttaan haetun lentopaikan vaikutusalueella asumisella, valituksessa esitetyillä ympäristönsuojelullisilla näkökohdilla, epäselvyyksillä ja ympäristövaikutusten arvioinnin puutteellisuuksilla sekä hankkeen talous- ja työllisyysvaikutuksia koskevilla näkemyseroilla. ██████████, ██████████ ja ██████████ lisäselvityksessä ei tuotu esiin valitusoikeuden perusteisiin liittyviä uusia seikkoja. ██████████, ██████████, ██████████ ja ██████████ valitusoikeuden perusteista ei annettu lisäselvitystä.

Hallinto-oikeus toteaa, että muutoksenhakijoiden asuinpaikat ja asuinalueet sijaitsevat niin etäällä haetusta lentopaikasta ja sen lähilennon alueesta, ettei hakemuksessa kuvatun ja valituksenalaisella päätöksellä sallitun lentotoiminnan voida katsoa koskevan välittömästi kyseisten muutoksenhakijoiden oikeutta ja etua. Kun valitusoikeuden perusteeksi ei ole esitetty muutakaan selvitystä, valitukset on ratkaisukohdasta ilmenevästi tullut heidän tekemään jättää tutkimatta.

Pääasiaratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa aluehallintoviraston päätöksen ja hylkää Aero Invest Oy:n hakemuksen.

Perustelut

Kysymyksenasettelu

Aluehallintovirasto on valituksenalaisella päätöksellä myöntänyt Aero Invest Oy:lle ympäristöluvan lentopaikalle Mäntsälän Hirvikorpeen. Lentopaikan toiminnan ympäristölupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti. Aluehallintovirasto on samalla päätöksellä myöntänyt yhtiölle ympäristöluvan lentopaikaksi tarkoitetun kentän rakentamiseen siten, että kentän rakenteissa saadaan hyödyntää betoni- ja tiilijätettä ja kentän rakentamisessa puhtaita ylijäämämaita. Kentän rakentamiseen liittyen yhtiölle on lisäksi myönnetty ympäristölupa louhia haetulla toiminta-alueella sijaitsevaa kalliota sekä ympäristölupa murskata kyseinen irrotettu louhe sekä alueelle tuotava kentän rakenteissa hyödynnettävä jätebetoni. Yhtiölle on lisäksi myönnetty oikeus johtaa toiminta-alueen jätevesiä toisen alueella.

Asiassa on hallinto-oikeudelle tehtyjen tutkittujen valitusten johdosta ensinnä ratkaistavana, aiheuttaako hakemuksessa kuvatun lentopaikan toiminta luvan myöntämisestään olevaa kohtuutonta melurasitusta lentopaikan lähinaapurustossa tai muuta merkittävää ympäristön pilaantumista. Mikäli toiminnan sijoituspaikka on sopiva eikä lentotoiminnasta voida katsoa aiheutuvan kohtuutonta rasitusta lentopaikan välittömässä vaikutuspiirissä olevalle asutukselle tai muuta lentotoiminnan meluvaikutuksista johtuvaa luvan myöntämisen estettä, on tutkittujen valitusten johdosta vielä arvioitava, onko valituksenalainen päätös kumottava jollakin muulla tutkituissa valituksissa esitetyillä perusteilla tai onko ympäristölupaa valitusten johdosta muutettava.

Asiassa sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin mukaan mainitussa laissa tarkoitetaan: 1) *päästöllä* ihmisen toiminnasta aiheutuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä, johtamista tai jättämistä yhdestä tai useammasta kohdasta suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään; 2) *ympäristön pilaantumisella* sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa: a) terveyshaittaa; b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille; c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista; d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä; f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus; 3) *ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavalla toiminnalla* laitoksen perustamista tai käyttämistä sekä siihen teknisesti ja toiminnallisesti kiinteästi liittyvää toimintaa taikka alueen käyttämistä tai

toiminnan järjestämistä siten, että siitä saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus; 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain (naapuruussuhdelaki) 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasisitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) 1 §:n 1 momentin mukaan päätöstä sovelletaan meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyissä.

Päätöksen 2 §:n mukaan asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- ja oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ulkona ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.

Asiassa saatua selvitystä

Toiminnan kuvaus

Hakemus tarkoittaa lentopaikan rakentamista ja kentän valmistuttua lentotoiminnan harjoittamista yhtiön omistamilla kiinteistöillä 505-403-7-54 ja 505-403-7-39 Mäntsälän Hirvikorvessa. Kiinteistöjen pinta-ala on yhteensä 49 hehtaaria ja ne sijaitsevat noin kahdeksan kilometrin etäisyydellä Mäntsälän keskustasta länteen valtatie 25 (Hyvinkääntie) läheisyydessä.

Hakemus on tullut aluehallintovirastossa vireille 16.8.2017. Hakemusta on muutettu ja täydennetty lukuisia kertoja. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 25.6.2018 päättänyt, että hanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua niin sanotun harkinnanvaraisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamista. Hankkeesta on laadittu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukainen arviointi, jossa tarkasteltiin neljää erilaajuista hankevaihtoehtoa yleisilmailun lentokentäksi oheistoimintoihin. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on yhteysviranomaisena antanut hankkeesta vastaavan laatimasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (10.5.2019) 18.9.2019 päivätyn perustellun päätelmän. Perustellussa päätelmässä on muun ohessa todettu, että ennen kuin hanketta lähdetään viemään eteenpäin, tulee selvittää sen toteuttamiskelpoisuus ja lentokentän todellinen tarve. Hakemukseen liitetyn tarveselvityksen mukaan ensisijainen käyttötarve kentälle on toimia kevyt- ja yleisilmailun lentokenttänä, joka palvelee erityisesti pääkaupunkiseudun tarpeita.

Yhtiön ympäristölupahakemuksen (8.1.2020) mukaan ympäristölupaa haetaan kevytlentopaikalle, jolla saa lentää purje- ja moottoripurjelentokoneilla, erittäin keveillä lentokoneilla (VLA), ultrakeveillä lentokoneilla (UL) sekä ultrakeveisiin lentokoneisiin rinnastettavilla lentokoneilla, joiden lentoonlähtömassa on enintään 500 kg ja sakkausnopeus enintään 65 km/h, ilmalaivoilla ja kuumailmapalloilla. Lentotoimintaa harjoitettaisiin kello 07–22 kaikkina viikonpäivinä. Lento-operaatioiden (nousu ja lasku) määrä voi olla 300 kpl/vrk, mutta enintään 12 000 lentoa vuodessa. Rakennettavan kiitotien pituus on 833 metriä. Kentälle voidaan liikennöidä myös

helikopterilla. Helikopterikentän on tarkoitus palvella etenkin ammatillista ja viranomaisten ilmailutoimintaa. Helikopteritoimintaa harjoitetaan myös lentotoiminnan toiminta-ajan ulkopuolella. Helikopterien operaatioita (nousu ja lasku) on keskimäärin kolme päivässä kello 07–22. Lentoja voi olla 30 päivässä, mutta kuitenkin enintään 1 050 vuodessa.

Ympäristölupahakemuksen liitteen 8A Yleiskuvaus (3.1.2020) mukaan lentokoneiden lennot keskittyvät pääosin kesäaikaan ja talviaikaan lentoja on vähemmän eikä yöaikaan kello 22–07 lennettäisi. Yhtiö on lisäksi 28.7.2020 sähköpostitse täsmentänyt aluehallintovirastolle, että kyseessä on lentopaikka, ei kevytlentopaikka, koska kevytlentopaikalle ei saa laskeutua helikopterilla. Aluehallintovirastolle 28.7.2020 toimitetussa hakemuksen täydennyksessä on esitetty, että yleisilmailualuksista vain sellaiset voivat toimia kentältä, joiden lentokenttävaatimukset eivät ole suurempia kuin kentän mitat.

Ympäristölupahakemuksen täydennyksen (7.7.2020) liitteessä 10 on esitetty toimintaa koskevat meluselvitykset. Lentotoiminnan osalta liitteeseen on oheistettu Mäntsälä–Takametsä Äänitasomallinnus 15.5.2017 (Windcraft Oy) ja Mäntsälä–Aero Äänitasomallinnus 18.9.2018 (Windcraft Oy). Kyseisissä selvityksissä sekä aluehallintovirastolle toimitetussa hakemuksen täydennyksessä 28.7.2020 on kuvattu lentopaikan lentotoimintaa. Lentopaikan lentomuotoja olisivat lentopaikalle saapuvat ja lentopaikalta poistuvat lennot sekä laskukierroslentäminen. Laskukierroslentämisessä lentokoneella suoritetaan lento-ohjauksen jälkeen lentokone ohjataan kentän kuvioiden mukaisesti samalle kiitoradalle laskuun. Laskukierroksessa lentäminen on tällä lentopaikalla harvinaista. Kiitoradan mitat eivät mahdollista kuin harvoille konetyypeille tätä toimintaa. Laskukierroslentämisen osuudeksi kaikesta lentämisestä on arvioitu 30 %. Lentopaikka tulisi olemaan valvomaton eli siellä ei ole lennonjohtoa. Lentotoiminta perustuisi näkölentösääntöihin, johon vaikuttaa valoisan ajan pituus, pilvikorkeus, näkyvyys ja tuuliolosuhteet. Kentälle on lisäksi määritelty pohjoiseen ja etelään ilmoittautumispaikat sekä laadittu lentäjille laskeutumiskartta. Lähtevien ja saapuvien lento-operaatioiden määrää rajoittaa sääolojen lisäksi lentopaikan pysäköintikapasiteetti. Lentopaikan lähistöllä Helsinki-Vantaan lentoasema aiheuttaa sen, että etelän suunnasta ja etelän suuntaan liikenne tulee olemaan vähäistä. Lisäksi vallitseva tuulensuunta määrää ensisijaisesti laskuissa ja nousuissa käytettävän kiitotien suunnan. Tämän perusteella kiitoradan 25 käyttöasteeksi on arvioitu 65 % ja kiitoradan 07 35 %.

Edellä viitatuissa meluselvityksissä on arvioitu, että Mäntsälä-Takametsän lentokentälle arvioidaan hakeutuvan ydintoimintojen lisäksi myös harrasteilmailijoita. Kentälle tavoitellaan helikopterihuollon toimintaa ja lentoja. Mäntsälä-Takametsän lentopaikalle on arvioitu sijoittuvan noin kymmenen kevyttä lentokonetta, jotka pitävät kenttää kotikenttänään. Lentokonetoiminnan on arvioitu olevan viikonloppupainotteista ja helikopteritoiminnan arkipäiväpainotteista. Koulutustoiminnan ei ole arvioitu olevan yhtä kesäpainotteista kuin harrastelentämisen, mutta sään takia sekin painottuu kesäkauteen.

Yhtiö on arvioinut lentotoiminnan aiheuttamaksi henkilöautoliikenteeksi 10 ajoneuvoa vuorokaudessa. Hakemuksessa esitetyn mukaan lentopaikalle

liikennöitäisiin lentopaikan valmistuttua Hyvinkääntielle (vt 25) rakennettavan tieliittymän kautta. Hakemukseen on liitetty hankkeesta vastaavalle myönnetty tilapäinen liittymälupa valtatielle 25, jolla mahdollistetaan maa-ainesten ajo hankealueelle sekä lentokentän valmistelutöihin liittyvä ajo.

Alueella ei varastoida polttoainetta ja tarvittava polttoaine tuodaan alueelle kanistereissa. Alueelle rakennettava lentokoneiden tankkauspaikka päällystetään tiivisasfaltilla ja varustetaan I luokan öljynerottimella.

Ympäristölupahakemuksen liitteen 8A Yleiskuvaus liitteessä 1 on esitetty lentopaikan asemapiirros ja poikkileikkaukset sekä hakemuksen täydennyksen 7.7.2020 liitteissä 2A asemapiirroset. Piirrosten mukaan alueesta noin 8,3 hehtaaria asfaltoidaan, 12,5 hehtaaria rakennetaan kedoksi ja 4,5 hehtaaria rakennetaan hiekkakentäksi. Alueelle rakennetaan lisäksi vallialueita ja luiskia, noin 0,8 hehtaarin suuruinen laskeutusallas kenttäalueen hulevesille sekä metsäautotietunneli kiinteistön 505-403-7-54 poikki korvaamaan alueen läpi nykyisellään kulkevan metsäautotien. Rakentamatonta, metsäistä aluetta toimintakiinteistöille jäisi noin 21 hehtaaria.

Lentopaikan piirustuksissa lentopaikalle on osoitettu valtatie 25:n suuntaisesti 833 metriä pitkä kiitotie, josta nousut ja laskut tapahtuvat suuntiin 07 ja 25. Ympäristölupahakemukseen on liitetty estevaraselvitys (Mäntsälä Aero Estevaratarkastelu 2018, Windcraft Oy), jonka perusteella kiitotien mitat ja kiitotien pinnan korkeustaso +95 on suunniteltu. Kentän länsireunan kohdalla maanpinnan korkeustaso on +101 metriä, jonka päältä nousee metsä. Jos lentokentän korkeustaso olisi matalampi, alueelle ei olisi mahdollista sijoittaa halutun pituista kiitotietä. Poikkileikkauskuvien perusteella (poikkileikkauskuva F-F) hankealueen itäosa tulisi olemaan noin 10–12 metriä nykyisen maanpinnan yläpuolella.

Asemapiirroksen mukaan lentopaikalla ei olisi lentokonehalleja tai muitakaan rakennuksia. Helikopterin laskeutumispaikkaa ei ole osoitettu lentopaikan piirustuksissa. Aluehallintoviraston hankealueella 13.8.2020 tekemästä tutustumiskäynnistä laaditun, 21.8.2020 päivätyn muistion mukaan helikopterialue sijoittuisi lentopaikan eteläreunan keskiosan tuntumaan.

Hakemuksen täydennyksen (7.7.2020) mukaan kenttä tasataan louhimalla ja muotoilemalla maa-ainesta tasoon +94 sekä rakennetaan edellä kuvatusti tasoon +95. Louhittavan kalliokiviaineksen määräksi on arvioitu 398 000 m³. Täytöissä hyödynnettävän alueelta irrotettavan kitkamaan määräksi on arvioitu 310 000 m³ ja savi- ja pintamaan määräksi 146 000 m³. Tasauksessa on arvioitu hyödynnettävän muualta tuotavia puhtaita ylijäämämaita 308 000 m³. Betonimursketta on arvioitu hyödynnettävän täytöissä noin 400 000 tonnia. Ympäristölupahakemuksen liitteen 8A Yleiskuvaus mukaan uusiokiviaineskerroksen paksuus on noin yksi metri, enintään 1,5 metriä. Kenttä rakennetaan kahdessa vaiheessa. Rakentaminen aloitetaan alueen länsipäästä kohti itää. Vaiheen 1 arvioitu kesto on noin 2 vuotta. Vaiheen 2 arvioitu rakentamisaika on noin 4 vuotta. Koko alueen arvioitu rakentamisaika on yhteensä noin 6 vuotta.

Toiminnan sijainti ja lentoreitit

Haettu lentopaikka sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella haja-asutusalueella tiiviimmän asutuksen sijaitessa lähimmillään noin 600 metrin etäisyydellä haetun lentopaikan länsi- ja lounaispuolella valtatie 25 molemmin puolin Metsämaan, Metsäpellon ja Metsäkulman alueilla. Hakemuksen mukaan lähin asuinrakennus sijaitsee lentopaikasta noin 500 metriä pohjoiseen Hirvikorven alueella. Hakemuksen mukaan samalla suunnalla on asuinkäytössä olevat kiinteistöt noin 500–600 metrin etäisyydellä lentopaikkakiinteistöistä. Haettua lentopaikkakiinteistöä lähimpien asuinkiinteistöjen omistajat ja haltijat hankealueen ympäristössä ovat hallinto-oikeudessa muiden ohella muutoksenhakijoina.

Haetun lentopaikan alue rajoittuu eteläosistaan pääosin valtatiehen 25 ja alueen länsipuolella myös Mustametsän Natura 2000 -alueeseen (FI0100060). Lentopaikkakiinteistö rajautuu itäpuolella peltoon ja pohjois- ja länsipuolella metsään. Aluehallintoviraston 13.8.2020 hankealueella tekemästä tutustumiskäynnistä laaditun muistion mukaan lentopaikan alueelta on poistettu puusto ja kannot. Muistion mukaan aluehallintoviraston ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edustajat tutustuivat lähimpiin asuinalueisiin Pihlajamäentiellä, Metsämaantiellä, Metsäpellontiellä ja Hirvikorventiellä. Muistioon kirjatun mukaan aluehallintoviraston ja ELY-keskuksen edustajat havainnoivat maantiemelun olevan vallitsevaa Pihlajamäentiellä, Metsämaantiellä ja Metsäpellontiellä. Hirvikorventiellä maantiemelu oli kuultavassa läntisiä tealueita huomattavasti vähäisempänä ja sitä kuvattiin luonteeltaan kaukaa kuuluvaksi vaimeaksi ja melko tasaiseksi huminaksi. Muistion mukaan maantien liikenteen melu oli lentopaikkakiinteistön alueella vallitseva äänimaisema.

Hakemukseen liitetyissä ympäristömeluselvityksissä on äänen tason mallinnuksen kuvaamisen lisäksi edellä esitetysti kuvattu suunniteltua lentopaikkaa ja sillä harjoitettavaa lentotoimintaa lentoreitteineen. Vuoden 2018 äänitasomallinnuksen sekä hakemuksen täydennyksen (28.7.2020) mukaan koneiden nousemiset ja laskemiset tapahtuisivat lentopaikan pohjois- ja eteläpuolella sijaitsevien ilmoittautumispaikkojen kautta kyseisten ilmansuuntien ollessa pääasialliset lentoreittien suunnat alueella. Liikenteen suuntien on arvioitu jakautuvan pohjoisen ilmoittautumispaikan ja eteläisen ilmoittautumispaikan välillä suhteessa etelä 40 % ja pohjoinen 60 %. Hakemuksen täydennyksen (7.7.2020) mukaan helikoptereiden eniten käyttämä lentosuunta on todennäköisesti kentältä etelään tai kaakkoon.

Laskeutuvien koneiden lentoreittien on edellä viitatuissa selvityksissä arvioitu olevan lähimmillään noin 200 metrin (laskeutuminen kiitoradalle 07 eteläisen ilmoittautumispaikan kautta) ja 250 metrin (laskeutuminen kiitoradalle 25) etäisyydellä haettua lentopaikkaa lähimmistä asuinkiinteistöistä pohjoisessa ja lännessä koneiden ollessa tällöin noin 150 ja 180 metrin korkeudella maanpinnasta. Koneiden noustessa etäisyyksien lähimpiin asuinrakennuksiin on arvioitu olevan lähimmillään noin 400 metriä (nousu kiitoradalta 07 kohti pohjoista ilmoittautumispaikkaa) koneiden ollessa tällöin noin 100 metrin korkeudella. Laskukierroskentämisessä etäisyyttä lähimpiin asuinrakennuksiin

on arvioitu olevan lähimmillään 200 metriä pohjoisessa ja lännessä koneiden ollessa tällöin noin 150 ja 100 metrin korkeudella.

Hakemuksen täydennyksessä (7.7.2020) ilmoitetun mukaan helikoptereiden lähtö- ja laskukierrokset ovat satoja metrejä ja laskukierros jää lentopaikka-alueen sisäpuolelle. Hakemuksen täydennyksen (28.7.2020) mukaan pohjoiseen lähdetäessä/saavuttaessa helikopterin lentoreitin etäisyys lähimpään asuinrakennukseen on 0,8 kilometriä (rakennus kentältä koilliseen) ja etelään lähdetäessä/saavuttaessa etäisyys lähimpään asuinrakennukseen on reitiltä 1 kilometri (rakennus länteen reitiltä). Yhtiön mukaan lentokorkeus ei näillä etäisyyksillä ole relevantti, ollen 150–200 metriä.

Haetun lentopaikan alueella ei ole voimassa asemakaavaa tai yleiskaavaa. Alueella on yhtiön ympäristölupahakemusta aluehallintovirastossa käsiteltäessä olleet voimassa Uudenmaan maakuntakaava, Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaava, Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava sekä Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava. Haetun lentopaikan pohjoisosa on voimassa olevissa maakuntakaavoissa osoitettu merkinnällä MLY, laaja ja yhtenäinen metsätalousvaltainen alue, joka on ekologisen verkoston kannalta merkittävä. MLY-alueita on osoitettu myös valtatie 25 eteläpuolelle. Hankealueen itäosaan ulottuu maakuntakaavassa kyseisiä MLY-alueita yhdistävä valtatie 25 ylittävä viheryhteystarvemerkintä. MLY-merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan MLY-alueen säilyminen yhtenäisenä on turvattava välttämällä alueen pirstomista muulla maankäytöllä siten, että syntyy alueen kokoon nähden vaikutuksiltaan laaja-alaisia, pysyviä tai pitkäkestoisia liikkumisesteitä. Hakemuksen mukaan lentopaikkakiinteistölle jätetään 20 metriä leveä metsäkaista, jota eläimet voivat hyödyntää ekologisenä yhteytenä. Hakemuksessa on lisäksi viitattu hankkeesta laadittuun YVA-selostukseen (Mäntsälä Aero -lentokenttä, Ympäristövaikutusten arviointiselostus, 10.5.2019 Sitowise), jossa on esitetty, että alueelle tulee jäämään metsien välille ekologista yhteyttä yhteensä noin 1 900 metriä. Tästä 1 250 metriä on metsäistä yhteyttä ja 650 metriä peltoaluetta. Metsäisestä yhteydestä hankealueen itäpuolelle tulee jäämään noin 450 metriä ja länsipuolelle 700 metriä. Hakemuksessa on lisäksi viitattu Luontotieto Keiron Oy:n ekologisten yhteyksien tarkasteluun (10.2.2018) ja selvityksen perusteella esitetty, ettei lentokenttä muodosta ekologista yhteyttä vaarantavaa estettä eikä lentokenttää ole tarkoitus aidata.

Hankealueeseen rajautuva Mustametsän vanhojen metsien suojelualue on rauhoitettu asetuksella 1115/1993. Kyseinen noin 30 hehtaarin suuruinen luonnonsuojelualue on sisällytetty myös Natura 2000 -verkostoon. Alue on edellä viitatuissa maakuntakaavoissa osoitettu suojelualueena valtioneuvoston suojelupäätöksen mukaisella rajauksella. Mustametsän Natura 2000 -alueen suojeluperusteena olevat luontotyypit ovat boreaaliset luonnonmetsät ja puustoiset suot. Hakemuksen mukaan rakennettavan kenttäalueen ja Mustametsän Natura-alueen väliin jätetään 15 metrin levyinen maakaistale, joka metsitetään. Hakemuksessa esitetyn arvion mukaan hankealueelta ei valu ennen hankkeen toteuttamista tai hankkeen toteuttamisen jälkeen hulevesiä kyseisen luontotyypin alueelle, mistä syystä on arvioitu, ettei hankkeella ole vaikutuksia puustoisien suon vesitasapainoon. Edellä viitatus

melumallinnuksen mukaan helikopterimelu leviää myös Mustametsän Natura-alueen itä- ja koillisosaan. Helikopterien aiheuttamaa melu on Mustametsän alueella 50–60 desibeliä kun helikopterilentoja on 30 vuorokaudessa. Hakemukseen liitetyn Natura-arvioinnin (Gles Oy, Mäntsälä Aero Lentopaikka, ympäristölupahakemus, Natura-arvio 2018, 23.1.2018, Luontotieto Keiron Oy) mukaan lentotoiminnasta aiheutuvalla melulla ei ole vaikutusta Mustametsän Natura-alueen suojeluperusteisiin puustoiset suot eikä niiden eläimistöön. Lentomelun vaikutuksia lieventävänä toimenpiteenä on esitetty, että lentomelua voidaan vähentää määrittelemällä lentoreitit siten, että ne eivät kulje Mustametsän Natura-alueen tai muiden suojelualueiden yli. Hakemuksen mukaan lentoreittejä ei ole osoitettu Natura-alueen yläpuolelle.

Hankealue sijoittuu enimmäkseen (42 ha) Hirvihaaranjoen noin 350 km² valuma-alueelle. Hankealueen länsiosasta noin 7 hehtaarin suuruinen alue sijoittuu Ohkolanjoen noin 80 km² valuma-alueelle. Nykytilassa hankealueen vedet purkautuvat suurimmaksi osin koilliseen Heinisuonojaan, joka on tavanomainen peltoalueelle sijoittuva kuivatusoja, ja jota pitkin vedet laskevat Hirvihaaranjokeen ja edelleen Mustijokeen. Hankealueelta länteen ei ole selkeää uomaa, ja vedet kulkeutuvat lukuisia pienempiä ojia pitkin Ohkolanjokeen. Kentän valmistuttua nykyisellään Ohkolanjoen valuma-alueelle kulkeutuvat vedet ohjautuvat Hirvihaaranjoen valuma-alueelle.

Haettu lentopaikka ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin ympäristöhallinnon luokittelu pohjavesialue (0150521 Keravanjärvi) sijaitsee noin 1,4 kilometrin päässä alueesta länteen. Hakemuksessa esitetyn mukaan lentopaikka-alueelta muodostuvan pohjaveden oletetaan virtaavan kalliopinnan topografian mukaisesti koilliseen. Länsiosassa muodostuva pohjavesi voi mahdollisesti virrata alueelta länteen. Haetun lentopaikan pohjoispuolelta on kartoitettu talousvesikäytössä olevia kaivoja. Hakijan karttataarkasteluun perustuvan arvion mukaan hankealueelta ei ole näihin hydrologista yhteyttä. Jos alueelta pääsee pohjavettä suotovesiojien ohi kohti länttä, ei se hakemuksessa esitetyn mukaan tule aiheuttamaan vaaraa länsipuolen asutusten mahdollisten kaivojen vesien laadulle. Alueen maaperä on huonosti vettä johtavaa ja hankealueen sekä asutuksen välissä on useita kosteikkoja, joihin pohjavettä purkautuu ennen asutusta.

Lentotoiminnan arvioidut meluvaikutukset

Haetun lentopaikan lentomelun vaikutusta päiväajan keskiäänitasoihin L_{Aeq} (7–22) dB(A) kentän lähistöllä on selvitetty kahdella edellä viitatussa lentotoiminnan äänitasomallinnuksella. Selvitysten tulokset on koottu ympäristölupahakemuksen (täydennys 7.7.2020) liitteeksi oheistettuihin raportteihin: ”Mäntsälä–Takametsä Äänitasomallinnus. Windcraft Oy. 15.5.2017” ja ”Mäntsälä–AERO. Äänitasomallinnus. Windcraft Oy. 18.9.2018.” Helikoptereiden äänitasomallinnus ”Helikoptereiden 10 kpl/vrk äänitasomallinnus” sisältyy raporttiin ”Mäntsälä–Takametsä. Äänitasomallinnus. Windcraft Oy. 15.5.2017.

Vaihtelevan lentotoiminnan aiheuttaman äänen kuvaamiseen käytetään suuretta, joka yhdistää äänitapahtumien hetkellisen tason ja tapahtumien

lukumäärän. Keskiäänitasoa käytetään yleisesti kuvaamaan ympäristön äänitason suuruutta. Käytännössä havaittava äänitaso vaihtelee koko ajan ja ilma-alusten kohdalla erityisen selvästi, sillä tapahtumien esiintyminen voi olla harva ja tapahtumien välillä ilma-alusten aiheuttamaa ääntä ei esiinny lainkaan.

Yksittäisen lennon äänen enimmäistaso L_{max} eli sen suurin hetkellinen äänitaso yleensä vaikuttaa siihen, miten havaittava ohilento koetaan. Myös ohilennon nopeus vaikuttaa ihmisen kokeman äänen haitallisuuden arvioon. Nopeasti voimistuva/heikkenevä ääni koetaan ärsyttävämpänä kuin hitaasti voimistuva/heikkenevä ääni, vaikka enimmäistaso olisi sama.

Melumallinnusten mukaan lentopaikalta tulee melua lentokoneiden ja helikoptereiden noustessa ja laskeutuessa. Lentokoneiden ääni muodostuu potkuriäänestä ja moottorin äänestä (pakoäänestä). Helikoptereiden ääni on laajakaistaista mäntämoottori- ja kaasuturbiinihelikoptereilla. Äänestä pystyy havaitsemaan potkurin aiheuttaman kapean yhden taajuuden äänikomponentin, kuten lentokoneistakin. Hakemuksessa (7.7.2020) esitetyn arvion mukaan helikoptereiden äänen taajuus ei häiritsevyydeltään poikkea lentokoneiden äänen taajuudesta.

Mallinuksissa on tarkasteltu laskennallista yhden päivän melutilannetta. Äänitasomallinuksissa on haettu suurinta mahdollista päivittäistä lentomäärää, joka käytännössä on haetun lentopaikan ominaisuuksilla mahdollista. Vuoden 2018 raportissa arvioidun mukaan 272 lentoa on käytännössä suurin mahdollinen hakemuksen mukaisella lentopaikalla päivässä lennettävien lentojen määrä. Lento tarkoittaa yhtä lentoonlähtöä ja yhtä laskeutumista. Mallinuksessa on oletettu, että lentokonelentäminen painottuu viikonloppuun ja että helikopteritoiminta on arkipäiväpainotteista, mistä syystä lentokoneiden ja helikoptereiden yhteisvaikutusta keskiäänitasoihin ei ole mallinnettu. Lentomelun enimmäistasoja L_{Amax} ei ole arvioitu.

Suurin osa äänikuormasta syntyy ilma-aluksen ilmassa ollessa. Merkittävät äänikuormat syntyvät lähelle lentorataa. Mallinuksessa käytetyt ilma-alukset lentävät raporteissa todetun mukaan suurimman osan lennostaan 150 metrin korkeudessa. Mallissa ei ole voitu määrittää tarkkoja kiitoratojen päiden paikkoja, koska ne voivat muuttua suunnittelun edetessä. Äänilähteissä, jotka ovat maanpinnalla, paikka voidaan määrittellä metrien tarkkuudella. Ilma-alusten äänestä suurin osa syntyy lennon aikana ja ilma-aluksen paikka lennolla ei ole tarkka, vaan 100 metriä on jo erinomainen tarkkuus lentäjältä noudattaa annettua reittiä.

Äänitasomallinuksessa 15.5.2017 päiväajan keskiäänitasoa mallinnettiin helikoptereille lentomäärillä 10 ja 30 lentoa päivässä. Helikoptereiden lento-operaatioita olisi enintään 2 100 vuodessa. Mallinuksessa käytettiin lähtötietona mäntämoottorihelikoptereita (50 %) ja kaasuturbiinihelikoptereita (50 %).

Äänitasomallinnuksessa 18.9.2018 käytettiin lähtötietoina raportissa tarkemmin yksilöityjä ryhmän 1 ultrakoneita (50 %), ryhmän 2 kevyitä koulukoneita (35 %) ja ryhmän 3 kaksipaikkaisia lentokoneita (15 %). Äänitasoja mallinnettiin lentomäärällä 272 lentoa päivässä (544 lentooperaatiota päivässä). Laskukierroslentäminen huomioitiin jakaamalla ryhmän 1 ultrakoneet 22,26 %, ryhmän 2 kevyet koulukoneet 29 % ja ryhmän 3 kaksipaikkaiset lentokoneet 15 %. Lentoliikenteen suuntien arvioitiin jakautuvan pohjoisen ilmoittautumispaikan ja eteläisen ilmoittautumispaikan kesken suhteessa etelä 40 % ja pohjoinen 60 %.

Mallinnuksessa on maksimisuoritteeksi arvioitu enimmillään saapumis-/lähtemislentoa ja laskukierros lentoa tunnissa suhteissa (20/0), (18/4), (16/8). Yksi lento on kaksi operaatiota, joten 20 saapumis-/lähtemislentoa voi tarkoittaa myös 40 lähtevää tai 40 saapuvaa lentokonetta.

Mallinnusten mukaan lentotoiminnasta aiheutuva 55 dB:n melualue ei ulotu lentopaikan läheisyydessä oleville asuinkäytössä oleville kiinteistöille. Vuoden 2018 raportin mukaan alue, jolla $L_{Aeq(7-22)}$ 50 dB(A) ylittyy, on pinta-alaltaan 74,9 hehtaaria sekä alue, jolla $L_{Aeq(7-22)}$ 55 dB(A) ylittyy, on 16,7 hehtaaria. Vuoden 2017 äänitasomallinnuksen mukaan, jos samalla helikopterireitillä tehdään 10 lentoa (10 nousua ja 10 laskua) päivässä, helikoptereiden äänitaso $L_{Aeq(7-22)}$ on 50 dB noin 500 metrin päässä lentopaikasta. Lähin asutus on 700 metrin päässä, jolloin äänitaso niiden kohdalla jää alle 50 dB:n.

Yhtiö on arvioinut, että lentotoiminta ei aiheuta merkittävää melutason nousua asuinalueilla eikä toiminnalla katsota olevan merkittäviä vaikutuksia nykyiseen melutilanteeseen. Valtatien varressa sijaitsevilla rakennuksissa valtatie melu on vallitseva, eikä lentokoneiden ääni juuri kuulu niiden kohdalla. Lentokentän pohjoispuolella on kolme asuinrakennusta, joiden kohdalla ääni voi olla 45–50 dB silloin, kun koneet tulevat etelästä ja laskeutuvat idänpuoleiseen tuuleen. Kaikkien asuinrakennusten kohdalla lentomelun äänitaso jää alle 50 dB:n, mikä on selvästi hiljaisempi kuin päiväajan melutason ohjearvo 55 dB. Lentokoneiden lähestymisreittien kohdalla äänitaso voi olla noin 45 dB.

Oikeudellinen arvio ja johtopäätökset

Hallinto-oikeus toteaa tutkituissa valituksissa lentopaikasta ja sen rakentamisesta esitettyjen seikkojen johdosta ensinnä, että hakemuksessa kuvatun mukaan kentän rakentaminen ja jättemateriaalien hyödyntäminen kentän rakenteissa liittyy nimenomaisesti lentopaikan rakentamiseen. Kysymyksessä on maankäytöllisesti laaja jättemateriaalien hyödyntämistä lentopaikan rakentamisessa tarkoittava hanke lentotoiminnan järjestämiseksi, ja joka lähtökohtaisesti edellyttää ympäristöluvan ohella myös maankäytöllisiä viranomaisratkaisuja. Maankäytöllisillä ratkaisuilla on myös merkitys siinä harkinnassa, kun arvioidaan jättemateriaaleja hyödyntämällä rakennettavan alueen aitoa käyttötarkoitusta jäte- ja ympäristönsuojelulainsäädännön nojalla. Asiakirjoista ilmenevästi lentotoiminnan järjestäminen alueella edellyttää myös useita muita viranomaisratkaisuja.

Kysymyksen ollessa uudesta toiminnasta, ympäristölupaharkinnassa korostuu hakemuksessa kuvatun toiminnan ja valituksenalaisella päätöksellä sallitun toiminnan sijoituspaikan soveltavuuden arviointi. Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltavuutta arvioitaessa on otettava huomioon muun ohessa toiminnan vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle, toiminnan merkitys elinympäristön viihtyisyyden kannalta sekä sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus. Hallituksen esityksessä (HE 214/2013 vp) eduskunnalle ympäristönsuojelulaiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta 11 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa on muun ohessa todettu, että sijoituspaikan valintaa koskeva säännös vastaisi pääpiirteissään voimassa olevan lain 6 §:ää eräin osin täsmennettynä ja täydennettynä. Edelleen perusteluiden mukaan sijoittumisen yleisissä edellytyksissä määriteltäisiin nykyistä täsmällisemmin hyvälle sijoituspaikalle tunnusomaisia tekijöitä ja säädettäisiin nykyistä selkeämmin, että arviointi suoritettaisiin toiminnan ja ympäristön luonteen keskinäisenä vertailuna.

Lupahakemus tarkoittaa uutta lentopaikkaa ja lentotoiminnan harjoittamista alueella, jota ei ole joko maakunnallisessa tai kunnallisessa alueidenkäytön suunnittelussa osoitettu lentotoimintaan. Haetun lentopaikan pohjois- ja eteläpuolelle on valtatie 25:n molemmin puolin edellä kuvatuksi maakuntakaavassa osoitettu laaja yhtenäinen metsäalue (MLY) sekä näiden välille osoitettu ekologinen yhteystarve. Kyseiset merkinnät maakuntakaavassa tukevat tutkituissa valituksissa esiin tuotuja haetun lentopaikka-alueen läheisyydessä asuvien muutoksenhakijoiden esiin tuomaa käsitystä, että haettu lentopaikka sijoittuu ympäristöön, jossa lentopaikan toiminnasta aiheutuva lentomelu aiheuttaa alueen naapurustoon uudenlaisen ja ennakoimattoman melulähteen. Lentopaikan sijoittamisella ja lentotoiminnan harjoittamisella on näissä olosuhteissa kiistatta merkitystä myös tutkituissa valituksissa esiin tuodulle elinympäristön viihtyisyydelle.

Lupahakemuksessa on esitetty tietoja suunnitellusta lentotoiminnasta yleisellä tasolla. Suunnitellun lentotoiminnan tarkempi laatu ja tiedot toimintojen yksityiskohtaisesta järjestämisestä sijainteineen ja tarvittavine oheistoimintoineen eivät yksiselitteisesti ilmene hakemusasiakirjoista. Lentotoiminnan osalta hakemusasiakirjoista kuitenkin ilmenee, että lentopaikka palvelisi yleisilmailua ja lentopaikalla lennettäisiin purje- ja moottoripurjelentokoneilla, kevyillä yleisilmailualuksilla ja helikoptereilla. Lentopaikan lentomuotoja ovat saapuvat ja lähtevät lennot sekä laskukierroslennot. Lentopaikan ei ole hakemuksessa arvioitu aiheuttavan merkittäviä vaikutuksia alueen nykyiseen melutilanteeseen.

Asiassa saadun selvityksen mukaan haetun lentopaikan nykyistä äänimaisemaa hallitsee valtatie 25:n liikennemelu. Myös hakemukseen liitetty selvitys valtatie 25 liikenteen aiheuttamista keskiäänitasoista osoittaa, että liikenteen aiheuttama melurasitus on suurimmillaan valtatie läheisyydessä. Liikennemelun on todettu edellä asiassa saadussa selvityksessä kuvatun mukaisesti kuuluvan selvästi haetun lentopaikan länsipuolella sijaitseville asuinkiinteistöille Pihlajamäentiellä, Metsäpellontiellä ja Metsämaantiellä. Hallinto-oikeus arvioi tieliikenteen melutasoista saadun selvityksen sekä

karttatarkastelun perusteella, että valtatie liikennemelu on vastaavalla tavalla vallitseva äänimaisema myös valtatie eteläpuolella Koivikontiellä. Sen sijaan äänimaisema haetun lentopaikan pohjoispuolella Hirvikorvessa on erilainen tieliikennemelun jäädessä siellä vaimeaksi taustakohinaksi.

Hallinto-oikeus toteaa, ettei lentomelun häiritsevyyttä ole ympäristölupaharkinnassa mahdollista arvioida yksinomaan edellä sovelletuissa oikeusohjeissa viitatus melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä annettujen melutasojen ohjearvojen saavuttamisen näkökulmasta. Edellä mainitun päätöksen soveltamisalaa koskevan 1 §:n mukaan päätöstä sovelletaan meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyissä. Mainittua päätöstä sovelletaan kuitenkin melko vakiintuneesti ympäristönsuojelulain mukaisessa ympäristön pilaantumisen vaaran arviointiharkinnassa. Päätöksellä annetuilla ohjearvoilla voi lentopaikan ympäristölupaa koskevassa lupaharkinnassa olla suuntaa antava merkitys. Vaikka hakemukseen liitettyjen melumallinnusten perusteella on arvioitu, etteivät melun ohjearvot ylity arvioituilla enimmäislentomäärilläkään asumiseen käytettävillä alueilla, voi lentomelu melualueiden suppeudesta huolimatta, lentomelun erityinen häiritsevyys huomioon ottaen, aiheuttaa toistuvasti samalle alueelle kohdistuvana toimintana ympäristöluvan myöntämisestään olevaa kohtuutonta räsitusta.

Haettua lentopaikkaa lähin asutus sijaitsee edellä todetusti haetusta lentopaikasta muutamien satojen metrien etäisyydellä pohjoisessa ja lännessä ja joilla alueilla osa muutoksenhakijoiden asuinkiinteistöistä sijaitsee. Pohjoisen suunnan on edellä esitetysti arvioitu olevan lentojen eteläistä saapumis- ja lähtösuuntaa yleisempi. Pohjoisessa sijaitsevien asuinkiinteistöjen lähetyville on suunniteltu ohjeellinen ilmoittautumispaikka. Myös lentopaikan lähilennon ohjeelliset reitit tulevat pohjoisen ja lännen suunnissa edellä kuvatusti hyvin lähelle asuinkiinteistöjä lentokoneiden ollessa kyseisessä lennon vaiheessa suhteellisen matalalla noin 100–150 metrin korkeudella maanpinnasta. Lisäksi on otettava huomioon kuten hakemuksessa on todettu, että ilma-alusten äänestä suurin osa syntyy lennon aikana ja ilma-aluksen paikka lennolla ei ole tarkka vaan 100 metriä on erinomainen tarkkuus reitin noudattamisen kannalta.

Lentopaikan toiminta-ajat ja enimmäislentomäärät on valituksenalaisessa päätöksessä hyväksytty hakemuksen mukaisina. Lentotoimintaa harjoitettaisiin kello 07–22 kaikkina viikonpäivinä lentojen tapahtuessa kuitenkin ilmeisesti pääosin kesäaikaan. Lentokoneiden lento-operaatioita olisi enintään 12 000 vuodessa ja enintään 300 päivässä. Helikoptereiden lento-operaatioita olisi enintään 2 100 vuodessa ja enintään 30 päivässä. Päivittäin tasaisesti 15 tunnin ajalle jaettuna lentokoneiden lento-operaatioita olisi enintään 20 tunnissa. Näissä olosuhteissa hallinto-oikeus katsoo, että hakemuksessa kuvatusta ja valituksenalaisella päätöksellä hyväksytystä lentopaikasta ja sillä harjoitettavasta lentotoiminnasta päätöksellä sallitussa toiminnan laajuudessa ja toiminnan painottuessa kesäajan muutamille kuukausille aiheutuu ympäristöluvan myöntämisestään olevaa eräistä naapurussuhteista annetun

lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta melurasitusta edellä mainituilla asuinkiinteistöjen alueilla. Suunniteltu lentotoiminta esitetyssä laajuudessaan ja riippuen toiminnan tarkemmasta järjestämisestä saattaa mahdollisesti aiheuttaa myös laajemmalti ympäristön merkittävää viihtyisyyden vähentymistä. Lisäksi kun otetaan huomioon, että kyseessä on lentotoiminta, jonka laatua ei tarkemmin ole asiakirjoissa esitetty, asiassa ei ole myöskään ympäristönsuojelulain 52 §:ssä tarkoitetuin lupamääräyksin nyt rajoitettavissa toiminnasta aiheutuvia melupäästöjä niin, että hakemuksen mukaisen lentotoiminnan osalta luvan myöntämisen edellytykset täytyisivät. Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, että aluehallintoviraston päätöksen mukaisella 30 helikopterilentoa/päivä ylittyy melun 50 dB:n keskiäänitaso suurella osaa Mustametsän luonnonsuojelulain nojalla toteutettua Natura-aluetta ja osalla aluetta ylittyy myös 55 dB:n raja.

Kun aluehallintoviraston päätös tulee kumotuksi jo lentopaikan toiminnan meluvaikutuksista aiheutuvien luvanmyöntämisedellytysten puuttumisen vuoksi, enempi lausuminen tutkituissa valituksissa esiin tuoduista seikoista ei ole tarpeen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Mäntsälän kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Päätöksen tiedoksiantaminen

_____, _____, _____, _____,
 _____, _____, _____ sekä Suomen
 luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n puheenjohtajan on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista asiakumppanilleen. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **06.02.2023**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Kirsi Stark ja Jaana Nyman sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Juha Väisänen. Asian on esitellyt Jaana Nyman.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös

██████████, oikeudenkäyntimaksu 260 euroa
(*Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.*)

██████████

██████████

██████████

██████████

██████████

██████████

██████████

Suomen luonnonsuojeluliitto, Uudenmaan piiri

Aero Invest Oy

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Mäntsälän kunnanhallitus

Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Mäntsälän kunnan kaavoitusviranomainen

Mäntsälän kunnan terveydensuojeluviranomainen

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/ Ympäristö ja luonnonvarat

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/ Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue

Uudenmaan liitto

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>